REDACTIONEEL

Piet de Haan ([redacted]

Voor de meeste leden van onze vereniging is de vakantie voorbij. Hoog tijd om weer met onze hobby aan de slag te gaan. Dat kan als lezer van De Sneuper maar ook als detective in het verleden. Deze speurtochten over onbekende wegen kunnen wel eens problemen geven. Hoewel, onbekende wegen? Bij het doorbladeren van het speciale nummer van De Sneuper van december 2009 is het verrassend om te zien hoeveel 'Onderwerpen van onderzoek' door de leden zijn opgegeven. Schroom dan ook niet om medeonderzoekers om hulp te vragen. Foto's, gegevens of alleen maar advies, een kopie uit een archief als reizen te bezwaarlijk is? Het kan van alles zijn maar een bedankje hoort er wel bij en dat is momenteel niet altijd het geval!

Het lijkt er nu al op dat december nat gaat worden en daarmee bedoel ik het komende De Sneuper nummer. Een groot aantal onderwerpen in dit nummer heeft namelijk met water te maken. Mocht iemand van de leden nog een artikel /foto beschikbaar hebben dat met water of sneeuw te maken heeft, geef het dan aan de redactie dan kan het misschien in dit nummer geplaatst worden.

Om weer in de stemming te komen heeft de redactie, met uw onmisbare hulp!, een gevarieerd nummer samengesteld. Een redactie overigens, die nu nog voltallig is maar dat gaat veranderen. Onze eindredacteur Reinder Tolsma heeft in 2009 aan bestuur en redactie te kennen gegeven dat hij eind december 2010 zou stoppen als redactielid van De Sneuper. Bestuur en redactie zoeken een nieuwe eindredacteur die de taken van Reinder wil overnemen. Reinder opvolgen als eindredacteur of lid worden van de redactie? Wie wil deze uitdaging aannemen?

Speciale aandacht wordt deze keer gevraagd voor de bijdrage van Anton Musquetier. Deze onvolprezen verzamelaar van historische gegevens die dag-in-dag-uit de archieven van de Provincie doorvlooit op voor genealogen en historisch geïnteresseerden interessant materiaal en dat toegankelijk maakt op zijn website, heeft deze keer een hele lijst met namen voor ons in petto van mensen die tot 1873 het tol bij het Gerben Allesverlaat onder Gerkesklooster konden omzeilen (zie bl.**xxxx**).

De redactie wenst u veel leesplezier en bijzondere ontdekkingen in dit 98e nummer van ons verenigingsblad.

BESTUURLIJK

Haije Talsma ([redacted]

Deze keer maak ik graag gebruik om mij als nieuwe voorzitter van de vereniging, aan u voor te stellen. Op de ledenvergadering heb ik al e.e.a. verteld maar omdat maar een beperkt deel van de leden aanwezig was, doe ik het hier nog eens dunnetjes over. Mijn naam is Haije Talsma. Geboren op 08-08-1952 en getogen in Burdaard. Ik ben gehuwd, wij hebben 4 zonen waarvan er 3 nu op zichzelf wonen. Mijn beroep was Informatica Specialist bij de grootste zuivelverwerker van Nederland maar sinds 2006 ben ik wethouder van de gemeente Ferwerderadiel.

Bestuurswisseling 18 april 2010: links Haije Talsma, rechts Jan Walda

Het "Sneupen" begon bij mij, net als bij zovelen, met het zoeken naar mijn voorouders. Aangezien de Talsma's en Tolsma's nogal moeilijk te volgen zijn door verschrijvingen van een "a" of met de "o" en daarnaast een redelijke hoeveelheid stamvaders die ogenschijnlijk geen relatie met elkaar hadden en om verschillende redenen deze achternaam aannamen, ben ik op een gegeven moment alle gegevens over Talsma's en Tolsma's gaan verzamelen. Daarnaast werd de behoefte om te weten in welke tijd deze voorouders leefden en dit verder te onderzoeken steeds groter. Momenteel

verzamel ik alles wat met de historie van Friesland te maken heeft en is het speuren naar de namen van mijn voorouders zelfs wat minder belangrijk geworden.

Als nieuwe voorzitter van de vereniging mag u van mij verwachten dat ik de vele bestuurlijke contacten die ik in Friesland heb ga gebruiken in het belang van onze vereniging. Binnen onze vereniging zijn diverse mensen heel erg actief op een onderdeel wat nou net hun belangstelling heeft. Dit moet vooral zo blijven omdat je op die manier heel veel resultaten van onderzoek samen deelt. Ik zie het als taak van een voorzitter om hierin een coördinerende, bindende en stimulerende rol in te hebben. Daarnaast wil ik samen met de andere bestuursleden kijken of het mogelijk is onze vereniging nog wat meer in de belangstelling te krijgen bij een breder publiek. Het onderzoek of thema van ieder individueel lid blijft bij dit alles het belangrijkste. Ik wens u namens het bestuur ook het komend winterseizoen weer veel plezier met uw "Sneup-activiteiten" en ontmoet u graag op onze najaarsvergadering van 9 oktober.

In juni heeft een bestuursdelegatie een gesprek gehad met de heer Jongsma, archivaris van het streekarchief in Dokkum. Hierbij zijn een tweetal initiatieven bedacht.
De eerste is "de week van de geschiedenis". Dit is een landelijk project in week 42 (van 18 tot 23 oktober). Het thema voor deze week is "land en water". We gaan proberen om in samenwerking met het streekarchief iets op touw te zetten rond de sluizen of leppa's die er in de Ee hebben bestaan. Dit begint in de buurt van het klooster Klaarkamp. Later is deze naar Dokkum verplaatst en nog veel later naar Dokkumer Nieuwe Zijlen en Lauwersoog. We hebben contact met waterschap Friesland gelegd om te kijken of ook zij een rol in dit thema kunnen vervullen.
Het tweede initiatief loopt vooruit op 2013, het jaar dat we herdenken dat Napoleon 200 jaar gelden ons land moest verlaten. Er ligt in het archief veel materiaal van de maire´s die er in de Franse tijd zijn geweest. Veel van dit materiaal moet nog geïnventariseerd en gerubriceerd worden. We zoeken een klein groepje mensen (4 tot 6 personen) die het leuk vinden om gedurende 1 winterseizoen, samen met de heer Jongsma een deel van dit archief voor hun rekening te nemen. Eventueel kunnen we dit combineren met een korte cursus `oud handschrift lezen`.
Mocht u belangstelling hebben dan graag aanmelden bij Haije Talsma ([redacted]. Het gaat dus uitdrukkelijk om een overzichtelijk project wat maximaal 1 winterseizoen lang 1 avond of dagdeel per week gaat duren.

GROETEN UIT AMERIKA (10)

Kor Postma ([redacted]

In het tiende deel volgen we de personen beter bekend als de groep of club van Scholte.

Naast Ds. Scholte vertrokken nog vele predikanten en sympathisanten naar Amerika. De Afscheiding vanuit de Nederlands Hervormde Kerk in 1847 was mede de grootste drijfveer om te emigreren. In verschillende staten van Amerika werden nieuwe gemeenten gesticht waar vrijheid was om te preken. Er is gekozen voor een kleine korte biografie over deze bijzondere groep omdat anders het eigenlijke doel van deze artikelenserie wordt teniet gedaan. De volgende 11 predikanten sloten zich aan bij de groep van Scholte en stichtten nieuwe gemeenten in Nederland en in de vaak ongerepte prairies van Amerika.

1. Ds. Albertus Christiaan van Raalte
Hij werd geboren op 17 oktober 1811 te Wanneperveen in Overijssel, als zoon van Albertus van Raalte en Catharina Christina Harking. Op 11 maart 1836 trouwde hij in Leiden met Christina Johanna de Moen, dochter van Benjamin de Moen en Johanna Maria Wilhelmina Menzel.
Zij was geboren te Leiden op 30 januari 1815. Op 24 september 1846 verlaat Albertus Christiaan van Raalte met zijn vrouw en vijf kinderen Nederland. Dit waren: Albertus Christian, Johanna Maria, Benjamin, Dirk en Christina Catharina.
Een eerder geboren dochter Christina Catharina was reeds overleden op de leeftijd van 1 jaar.
Vanuit Rotterdam vertrekt hij met 53 gemeenteleden naar New York City op het passagiersschip de ”Southerner”.
In Amerika worden nog vijf kinderen geboren. Dit zijn Albertus, Christina, Anna, Karel en Johanna.
Het gezin laat in totaal 11 kinderen na.

Ds. Albertus Christiaan van Raalte stichtte de stad Holland in de staat Michigan.
Op 27 november 1876 overlijdt hij in Holland Michigan en zijn vrouw was hem enige jaren reeds voorgegaan op 30 juni 1871 eveneens te Holland Michigan. Ze worden beiden begraven op de Pilgrim Home begraafplaats in Holland, Ottawa County, in Michigan.
Dochter Johanna Maria van Raalte, geboren op 19 oktober 1838 te Genemuiden, trouwt in 1861 te Holland, Ottawa County Michigan met de afgescheiden predikant Pieter Jan Oggel.
Hij was geboren op 18 juni 1829 te Axel en een zoon van Johannes Pieter Oggel en Adriana Maria de Pree. Hij verlaat Nederland op 29 april 1856 op het schip "Revenu". Pieter Jan Oggel overlijdt op 13 december 1869 in Holland, Michigan en zijn vrouw Johanna Maria van Raalte op 22 januari 1897 eveneens te Holland Ottawa County Michigan.
Vermeldenswaardig is ook dat het huwelijk tussen Dettje Bakker (20) en Piebe Klaver (31) wordt voltrokken door Ds. van Raalte in 1849. Dettje Bakker is een dochter van Willem Jeltes Bakker en Etje Okkes Okkema. Het echtpaar Willem Jeltes Bakker vertrekt in 1847 met 9 kinderen vanuit Janum (Dantumadeel) naar Amerika. Dettje Bakker was geboren op 27 februari 1829 te Janum en overlijdt op 28 mei 1901 in Ottawa County, Michigan.

2. Ds. Anthony Brummelkamp
Hij werd geboren op 14 oktober 1811 te Amsterdam en was een zoon van tabakswinkelier Johannes Brummelkamp en Anna Henrietta Hesselink.
Op 16 augustus 1834 treed hij in Leiden in het huwelijk met Maria Wilhelmina de Moen, eveneens een dochter van Benjamin de Moen en Johanna Maria Wilhelmina Menzel. Zij was geboren in Leiden op 12 januari 1808.
Haar eerste huwelijk op 2 maart 1826 te Leiden was met Caspard Tieleman die op 21 juni 1828 te Leiden overleed. Caspard Tieleman, dekenfabrikant werd geboren op 11 september 1806 te Leiden en was een zoon van Hendrik Willem Tieleman en Johanna Margaretha Howaarde. Uit haar eerste huwelijk werden twee kinderen geboren.

Anthony Brummelkamp sluit zich ook aan bij de groep van Scholte maar besluit niet te emigreren. Hij was medeoprichter van de Theologische school van de Christelijke Afgescheiden Gemeenten. Hij was hoogleraar op deze Theologische school.
Hij overlijdt op 2 juni 1888 te Kampen en zijn vrouw overlijdt op 21 december 1873 eveneens te Kampen. Het gezin Brummelkamp laat nog eens 11 kinderen na. Dit waren: Anna Henriette, Benjamin, Johannes, Anthony Jr, Maria Wilhelmina, Catherina Agnes Hendrina, Johanna Helena, Carel Godtfried, Christina Johanna en Helena Margaretha. Eén kind overlijdt naamloos na enkele dagen.

3. Ds. Marten Annes Ypma

Hij werd geboren op 26 augustus 1810 te Minnertsga als zoon van Anne Ypkes Ypma en Jeltje Anes. Hij trouwt op 11 februari 1843 in de gemeente Barradeel met Jetske Jobs van der Tol. Zij was een dochter van Job Pieters van der Tol en Maaike Jans Heerema en werd geboren te Welsrijp op 23 januari 1820. Het gezin Ypma vertrekt met dochter Maaike in 1847 op het schip de "Vesta" vanuit Rotterdam naar Amerika.
Hier sticht hij het plaatsje Vriesland in de staat Michigan. Voordat het Friese gezelschap hun eindbestemming heeft bereikt hebben velen aan boord en onderweg het leven gelaten waaronder de kleine Maaike van anderhalf jaar oud. In Vriesland worden nog eens 5 kinderen geboren. Dit zijn Job, Anne, Anne Marten (Andrew), Markus en Jeltje (Jenny).
Op 1 mei 1863 overlijdt Ds. Marten Annes Ypma in het plaatsje Alto in de staat Wisconsin. Twee jaar later overlijdt zijn vrouw op 15 september 1865 in South Holland in de staat Illinois. Ds. Marten Ypma en zijn vrouw Jetske liggen, zoals zij wensten, begraven in de kolonie die ze stichtten: Vriesland Cemetery, Ottawa County, in Michigan.

4. Ds. Cornelis van der Meulen
Hij wordt geboren op 15 december 1800 te Middelharnis (Zuid Holland) en is een zoon van Jacob van der Meulen en Anna de Rijk.
In het jaar 1826 trouwt Cornelis van der Meulen met Elizabeth Geertrui van de Roovaard.
Hij vertrekt in 1847 met een grote groep Zeeuwen uit Goes naar Rotterdam. Hier gaat hij met zijn vrouw en zes kinderen aan boord van de "Princess Sophia" die hen naar New York aan de Hudsonrivier brengt. Dit waren: Jacob, Elizabeth, Johannes, Anna, Maria en Sarah.
Hij is de grondlegger in 1847 van het plaatsje Zeeland in de staat Michigan.
Het echtpaar van der Meulen krijgt 12 kinderen.
Ds. Cornelis van der Meulen overlijdt op 23 augustus 1876 en zijn vrouw enige jaren eerder op 7 februari 1869. Ze worden beide begraven op de begraafplaats Zeeland Cemetery in Michigan.
Interessant is het huwelijk dat dominee Cornelis van der Meulen (genoemd de Minister of Gospel) sluit op 7 februari 1856 te Kalama-zoo in Michigan tussen Wijnand Gardenier en Aaltje Strik.
Hierbij waren vertegen-woordigd Ds. Albertus van Raalte en Ds. Marten Ypma. De verbondenheid tussen de afgescheiden predikan-ten na hun emigratie
blijkt dus groot. *Zeeland monument, Ottawa County, Michigan*

5. Ds. Simon van Velzen
Hij wordt geboren op 14 of 25 december 1809 te Amsterdam als zoon van kostschoolhouder Simon van Velzen en Neeltje Johanna Geselschap. Op 16 augustus 1834 (dezelfde huwelijksdatum als Anthony Brummelkamp) huwt hij te Leiden met Johanna Maria Wilhelmina de Moen. Zij was de 3e

dochter van Benjamin de Moen en Johanna Maria Wilhelmina Menzel die trouwde met een afgescheiden predikant en werd geboren op 18 oktober 1816 eveneens te Leiden.
Simon van Velzen wordt o.a. predikant te Drogeham, Leeuwarden en Amster-dam. Later wordt hij professor aan de Theologische Hogeschool te Kampen.
Al op jonge leeftijd overlijdt zijn vrouw Johanna Maria Wilhelmina. Dit vindt plaats in de gemeente Leeuwarderadeel op 25 mei 1837.
Uit het huwelijk werd een zoon geboren die ook de naam Simon kreeg. Op 2 juni 1838 trouwt hij voor de tweede keer in Hattum met Johanna Alijda Lucia van Voss dochter van Tetso van Voss en Hendrika Christina van Langen. Zij was geboren op 14 augustus 1811 te Hardenberg en zij overlijdt voor 1 september 1841 want dan trouwt Simon van Velzen voor de derde keer. Ditmaal met Zwaantje Stratingh op 1 september 1841 in de Gemeente Delfzijl. Zij was een dochter van Jacobus Lucas Stratingh en Grietje Harmannus Bos en geboren op 21 mei 1814 te Appingedam. Simons derde vrouw Zwaantje overlijdt in 1872 te Kampen. Uit het derde huwelijk worden nog eens drie dochters geboren. Dit waren: Margaretha, Johanna Neeltje en Geertruida Maria.
Op 8 april 1896 overlijdt na een bewogen leven Ds. Simon van Velzen eveneens te Kampen. Hij was een markante afgescheiden predikant met een hele moeilijke persoonlijkheid die vaak in zijn nadeel is uitgewerkt.

6. Ds. Seine Bolks

Seine Bolks werd geboren op 30 april 1814 in Den Ham Overijssel. Hij is een zoon van Albert Bolks en Zwaantje Gerrits Vliermans. Seine Bolks is gehuwd op 11 juli 1838 in de gemeente Den Ham met Geertje Brouwer. Zij is een dochter van Gerrit Hendriks op ´t Brouwer en Hendrike Hendriks Soepenberg en was geboren op 11 juli 1814 te Den Ham.
Op 10 oktober 1847 vertrekt hij met een groep medesympathisanten uit de omgeving van Hellendoorn naar Amerika. Op het schip ”Oudubon” zet het echtpaar Bolks en drie kinderen koers richting New York. Dit waren Albert, Gerrit en Johanna. Zoon Hendrik was inmiddels op zeer jonge leeftijd overleden (bijna 2 maanden oud).

In 1848 stichtte hij het plaatsje Overisel in de staat Michigan.
In Amerika worden nog eens vijf kinderen geboren. Dit waren Siena Hendrika, Hein, Gerritdina, Simon en nog een Simon.
Een tragisch moment in het leven van Ds. Seine Bolks en zijn vrouw is ongetwijfeld de dag dat drie van zijn kinderen door verdrinking om het leven kwamen in Port Sheldon. Op 26 september 1854 overlijden dochter Siena Hendrika, 6 j., zoon Hein, 4 en zoon Simon, slechts 3 mnd oud.
In 1871 vertrok hij naar Orange City in Iowa waar Sjoerd Aukes Sipma, Jelle Pellmulder en Henry Hospers een nieuwe nederzetting wilden stichten.
Hier blijft hij predikant tot zijn emeritaat. Ook is hij erg betrokken bij de opbouw van deze nieuwe kolonie en wordt hij de oprichter van het Northwestern College. Op 16 juni 1894 overlijdt hij op 80 jarige leeftijd te Orange City. Zijn vrouw was enkele jaren eerder overleden op 10 september 1888 eveneens te Orange City. Beiden worden begraven op de begraafplaats West Lawn Cemetery in Orange City, Sioux County, te Iowa.

7. Ds. Hendrik de Cock

Hendrik de Cock werd geboren op 12 april 1801 in het Groningse Wildervank, als zoon van een welgestelde herenboer genaamd Tjaarda de Cock en Jantje Hindriks de Boer. Hij werd dé predikant die aan de basis stond van de Afscheiding op 13 oktober 1834, die uiteindelijk leidde tot het ontstaan van de zelfstandige gereformeerde kerken naast de Neder-lands Hervormde Kerk.
Na te hebben gestudeerd in Groningen werd hij predikant in achtereenvolgens Eppenhuizen, Noordlaren en Ulrum. In Ulrum breekt hij met de Nederlands Hervormde Kerk en stapt hieruit met de voltallige kerkenraad en ondertekende de Acte van Afscheiding of Weederkering.

Hij trouwt op 11 februari 1824 in de gemeente Wildervank met Frouwe Hillenius Venema, dochter van Hillenius Derks Venema en Eelbren Edzes Tonkes. Zij werd geboren op 4 (of 15) mei 1803 eveneens te Wildervank. Het gezin De Cock kreeg zeven kinderen. Dit waren achtereen-volgens: Hellenius, Tjaarda, Jantje, Eelbren, Jantje, Derk en Regnerus Tjaarda.
De sfeer in het gezin werd gestempeld door eerbied en ontzag voor God. Zijn woord was waar, zijn beloften zeker.
Dominee de Cock werd zelfs vanwege "verstoring van de rust" tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld en met zijn gezin uit de pastorie gezet. Het aantal volgelingen van Ds. de Cock liep in korte tijd op tot duizenden. Door anderen werden ze spottend Koksianen genoemd.
In zijn optreden straalde Hendrik de Cock zekerheid en overtuiging uit. Hij werd voor velen die, evenals hij, om de waarheid Gods
onderdrukt werden, een identificatiefiguur bij uitstek. In het verlengde daarvan werd hij dus bewonderd en vereerd. De Cock was voor velen een reformator, die in de voetsporen van Luther en Calvijn trad. De grens tussen waardering en persoonsverheerlijking werd soms met moeite in acht genomen: immers het besef was er wel dat niet de man, maar zijn werk diende te worden gewaardeerd.
Enkele van zijn belangrijkste theologische thema's waren: de leer over God en de goddelijke triniteit, de plaats en waarde van de belijdenis, de kerkorde, de liturgie, de predestinatie en Bijbel en Bijbelgebruik.
Hendrik de Cock sprak als een gelovige die zijn Bijbel goed kende. Hij citeerde de Bijbel heel vaak. Hij citeerde uitspraken van Jezus Christus, hij verwees naar Diens woorden als het ging om waarheid en waarachtigheid, waarbij de scherpe kritiek op de leiders van het volk van God ook werd overgenomen en toegepast op predikanten die zijns inziens afweken van de gezonde leer.
Hendrik de Cock putte kracht uit zijn onwankelbaar vertrouwen op God en zijn verwachtingen vanuit Gods liefde, wijsheid en voorzienigheid.

Op 14 november 1842 overlijdt Hendrik de Cock op 41 jarige leeftijd aan een longziekte te Groningen. Op vrijdag 18 november vond de begrafenis onder zeer grote belangstelling plaats aan de Hereweg in Groningen. Bijzonder was dat enkele van zijn studenten zes weken lang de wacht hielden uit vrees voor grafschennis door onverlaten onder de Groningse studenten. Zijn vrouw overlijdt op 24 september 1889. Ze werden beiden begraven op de Zuiderbegraafplaats in Groningen waar thans een momument aan hun leven herinnert (zie vorige bladzij).

8. Ds. Huibert Jacobs Buddingh

Hij wordt geboren in 1810 te Rhenen als zoon van bierbrouwer en wethouder Willem Buddingh en Suzanna Antonia Sandbrink. Zijn eerste gemeente na zijn studie is Biggekerke op Walcheren.

Geplaagd door "geestelijke verlatingen" maakte hij zich met de ware gelovigen los van de Hervormde Kerk en reisde hij door het hele land. Hij bezocht andere voormannen van de Afscheiding en preekte overal onder toeloop van veel volks.

Hij sluit zich aan bij de groep van Scholte en vertrekt uit het noorden van het land in 1848 naar Amerika. Het schip waar hij de overtocht mee maakt heet de ”Garonne”. Hier blijft hij tot 1851 waarna hij terugkeert naar Nederland.

Zijn populariteit onder de Zeeuwse bevolking was de grootste reden om terug te keren. Hij werd de drukst bezochte predikant van Zeeland. Van heinde en verre kwam men om hem te horen. Hij was een man van tegenstellingen, erg sociaal maar ook erg autoritair.

Groot was zijn gezag, van hoog tot laag. Hij wordt predikant tot aan zijn dood te Goes. Op 10 november 1870 overlijdt hij aldaar op 60 jarige leeftijd. Tijdens zijn begrafenis in Goes liep de pastoor voorop. Ds. Huibert Jacobus Buddingh blijft ongehuwd.

9. Ds. Anthony Jacob Betten

Hij wordt geboren op 19 juli 1813 te Utrecht als zoon van Jan Betten en Jacoba Klomp. Hij trouwt op 19 februari 1834 te Utrecht met Jacoba Harmiena van der Hagt, dochter van Hermanus van der Hagt en Jacoba van Steenwijk. Ook zij werd geboren te Utrecht waarschijnlijk in 1810/1811.

Het gezin Betten verlaat in 1847 Nederland en vertrekt naar Amerika. Het gezin gaat in 1847 aan boord van de ”Nagasaki” met vijf kinderen en vestigt zich in het plaatsje Pella in de staat Iowa. Dit waren: Jacoba, Jan, Hermanus, Antonie Jr en Gerritje.
In 1835 en 1840 waren reeds twee zonen (Jan Hermanus en Hermanus) van Anthony Jacob Betten en Jacoba Harmiena van der Hagt overleden.
Op 6 december 1900 overlijdt Anthony Jacob Betten te Orange City, Sioux County, Iowa. Wanneer de echtgenoot van Ds. A. J. Betten is overleden is niet bekend. Waarschijnlijk voor 1880 want daarna woont Ds. Anthony Jacob Betten Sr. dan 66 jaar bij zijn zoon Anthonie Jr. in volgens de Census van 1880 in Sioux County, Iowa.
In The Centennial Book Orange City, Iowa 1870-1970 staat een grote foto van Hotel Betten, zodat we mogen aannemen dat Ds. Anthony Jacob Betten naast predikant ook hoteleigenaar was.

150

10. Ds. George Frans Gezelle Meerburg
Hij wordt geboren op 1 november 1806 te Leiden als zoon van Adrianus Hendriksz Meerburg (dekenfabrikant) en Francina Petronella Maria van Heyningen.
Hij trouwt op 13 mei 1837 in de Gemeente Emmikhoven en Waardhuizen met Johanna van der Beek. Zij is een dochter van Govert van der Beek en Aletta Branderhorst en werd geboren op 12 april 1814 te Koudekerk.
Hij studeert theologie in Leiden en wordt Hervormd predikant in Almkerk en Nieuwendijk totdat hij door de NHK uit zijn ambt wordt gezet wegens ongeschikt-heid.
Het echtpaar laat vijf zonen en twee dochters na waarvan uiteindelijk twee zonen ook predikant worden.
Dit waren achtereenvolgens: George Frans Gezelle Jr, Aletta Francina Gezelle, Govert Alettinus Gezelle, Adrianus Gezelle, Alletenus Hendrikus Gezelle, Francina Pietronella Gezelle en Cornelis Carel Gezelle.
Op 12 december 1855 overlijdt George Frans Gezelle Meerburg te Almkerk. Zijn vrouw Johanna van der Beek overlijdt tijdens een avondmaalsdienst op 25 augustus 1883 eveneens te Almkerk.

11. Ds. Lambertus Gerardus Cornelis Ledeboer
Hij wordt geboren op 30 september 1808 te Rotterdam als zoon van de welgestelde koopman Bernardus Lambertus Ledeboer en Anna Christina van den Ende. Hij stamt af van het Duitse adellijke geslacht Von Ledebur. Hij gaat vervolgens Theologie studeren in Leiden.
Hij werd in 1838 predikant te Benthuizen. Hier veroorzaakte hij een conflict met de kerkelijke besturen het geen resulteerde in een schorsing. Hierna scheidde hij zich af van de Hervormde Kerk en sloot hij zich aan bij de leden van de club van Scholte, welke allen uit de Nederlands Hervormde Kerk waren gestapt. Veel van zijn volgelingen noemen zich Ledeboerianen en stichtten Ledeboeriaanse Gemeenten gevormd om de persoon en het werk van Ds. Lambertus Gerardus Cornelis Ledeboer. Het sterven van Ledeboer was benijdenswaardig. Met het "Halleluja Amen" op de lippen blies hij zijn laatste adem uit. Hij overlijdt op 55 jarige leeftijd op 21 oktober 1863 te Benthuizen in Zuid-Holland.
Zijn bekendste uitspraak op 13 augustus 1859 is:

God breekt pilaren af, waardoor het huis gaat zinken.
De dragers worden min, zo er nog enk´le zijn,
God blaast de lichten uit, die hier en daar nog blinken
En daar Hij neemt het zijn, wat blijft er dan de schijn?
Ds. L. G. C. Ledeboer bleef ongehuwd.

Er zijn nog vele predikanten te noemen zoals Ds. Christiaan Daniel Louis Bähler, Ds. Gerrit Baai, Ds. Pieter Zonne, Ds. Johannes Hendricus Donner, en Ds. Jakob de Liefde maar bovenstaande elf zijn de bekendste en belangrijkste afgescheiden predikanten die zich bij de club van Scholte hadden aangesloten.

Heeft u naar aanleiding van dit verhaal aanvullingen of verbeteringen dan hoor ik dat graag.

Mede dank zij de medewerking van onderstaande personen is dit artikel tot stand gekomen: Wilma Vande Berg, Linda Ziemann, Gretha Thompson (allen USA).

H = Holland – Michigan
P = Pella – Iowa

ROSIER, van AMSTERDAM naar NOORDOOST FRIESLAND

Klaas Jansen ([redacted]

In 2008 is een lijvig werk verschenen samengesteld door S.A.C. Dudok van Heel: Van Amsterdamse burgers tot Europese aristocraten, uitgegeven door het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde te Den Haag (De Nederlandsche Leeuw).

Op zoek naar mijn Hollandse verwanten, kwam ik verrassend de familie Rosier tegen. Deze familie is enkele malen aangetrouwd aan mijn familieleden uit de Noordoosthoek van Friesland. Nu blijkt dus, dat een deel van de familie Rosier van een Amsterdammer afstamt, die zo rond 1400 aldaar thuis was. De eerste Rosier die ik in dit boek tegenkom is Gerrit Stephanus, ged. Den Haag 21.8.1689, overleden te Leeuwarden 24 mei 1741. Hij was de zoon van Etienne (Steven) uit Rouen en Alida Lus/Luz. Hij was gehuwd met Helena Hoogeveen. Via zijn echtgenote gaat de lijn verder terug tot ca. 1400.

De zoon Stephanus Rosier (1725-1812) was apotheker in Ternaard en schoolmeester in Hantum. Hij was gehuwd met Jacoba Sebaan/Cebaan uit Leeuwarden. Het nageslacht van hun kinderen Jacob (1750-1810), Johannes (1751-1809) en Antje (1759-1813, familie de Beer) bleef in de streek wonen.

De schoonzoon van Johannes Rosier, Fokke Klazes uit Anjum, nam de naam van zijn eerste vrouw over, en had uit zijn 2e huwelijk met Aaltje Jans Kingma kinderen Rosier, die echter niet van deze familie afstammen.

De gedetailleerde gegevens zijn te vinden in deel 1 van bovengenoemd boek vanaf blz. 559.

Mijn Fries voorgeslacht uit de Noordoosthoek is hier te vinden: http://wc.rootsweb.ancestry.com/cgi-bin/igm.cgi?op=PED&db=jansenk&id=I191058 Daarnaast bestaat er ook nog een link via mijn vaderszijde naar de familie Schregardus.

KWARTIERSTAAT VAN KANKE ALLES KLAVER

Ronald Keizer [redacted]

Naar mijn betovergrootouders Kanke Alles Klaver en haar man Jacob Jans van der Werff heb ik onderzoek gedaan. Hierbij hebben in eerste instantie als bronnen gediend: www.Genlias.nl en www.Tresoar.nl. De gevonden gegevens zijn vervolgens aangevuld uit de bronnen:
www.genealogieonline.nl/genealogie-koek, www.familie-klaver.nl, enkele nummers van De Sneuper alsmede De Leeuwarder Courant. De familie-Klaver site is vooral gebaseerd op gegevens verzameld door Willem Anthonie Klaver.

Verbeteringen en of aanvullingen op deze kwartierstaat stel ik zeer op prijs.

Generatie 1 (proband)
1 Kanke Alles Klaver, geboren op 31-1-1806 in Dokkum en overleden op 5-10-1890 in Workum. Adressen: vanaf 1830 Bij de Hantumerpoort 124, Dokkum, vanaf 1877 in Anjum. Later bij haar dochter Martje in Workum. Tabakshandelaar, Doopsgezind. Kanke trouwde op 30-4-1829 in Dokkum met Jacob Jans van der Werff geboren op 20-4-1802 in Dokkum als zoon van Jan Isaacs van der Werf en Ymkje Jans Hoekstra. Jacob is overleden op 18-6-1839 in Dokkum aan de Tyfus. Van 6-9-1828 tot 27-4-1837 molenaar (Korenmolen op het bastion bij de Hantumerpoort [Hanspoort]). Tevens koopman (tabaks-handelaar), zeemtouwer en commissaris van de beurt- en trekschepen. Kanke leed gelijktijdig met haar man aan de tyfus. Zij overleefde en zag aan haar, in rouwkleding in de wieg liggende dochtertje Martje, dat haar man dood was. Na het overlijden van Jacob zette zij de tabakshandel voort. Volgens overlevering was zij de eerste vrouw die toegang had op de tabaksbeurs. Zij verhuisde met haar dochter Martje mee naar Workum. Rookte daar op hoge leeftijd nog altijd pijp. Zij was daar aan gewend door het keuren van tabak voor de handel. Kennelijk schaamde ze zich voor het roken want ze hield de pijpenkop verstopt in haar handen. Haar kleinzoon vond het prachtig om met zijn vriendjes voor het raam van het huis stiekem te kijken naar zijn rokende grootmoeder. Kanke Alles zag toen slecht maar als zij in de gaten had dat haar kleinzoon met zijn vriendjes voor het raam stond te kijken werd ze kwaad. Kinderen:
1. Ymkje van der Werff geboren op 23-3-1830 in Dokkum en overleden op 9-8-1857 in Dokkum. Ymkje trouwde op 5-10-1854 in Dokkum met Sytze Boersma geboren op 22-4-1828 in Dokkum als zoon van Folkert

Hendriks Boersma en Trijntje Sijtses Hansma. Sytze is overleden op 11-03-1867 in Dokkum. Zij woonden aan de Keppelstraat te Dokkum
II. Alle Jacobs van der Werff geboren op 7-1-1832 in Dokkum en overleden op 21-9-1867 in Dokkum, 35 jaar oud. Koopman (in koloniale en grutters-waren). Alle trouwde op 13-3-1856 in Dokkum met Maria Magdalena Haverschmidt geboren op 26-10-1831 in Dokkum als dochter van Rudolphus Haverschmidt en Trijntje Cornelis Helder. Maria is overleden op 14-4-1913 in Dokkum
III. Jan van der Werff geboren op 18-11-1833 in Dokkum en overleden op 5-12-1921 in Dokkum. Koopman. Jan trouwde op 27-5-1858 in Dokkum met Klaaske Schaafsma geboren op 27-11-1827 in Dokkum als dochter van Bote Schaafsma en Martje Alles Klaver (zie 3,V). Klaaske is overleden op 20-1-1922 in Dokkum, Wijk C huisnummer 86 B = Nauwestraat Dokkum.
IV. Saapke van der Werff geboren op 30-12-1835 in Dokkum en overleden op 12-10-1853 in Dokkum na een geduldig lijden van 15 weken.
V. Martje van der Werf(f) geboren op 25-1-1839 en overleden op 6-11-1917 in Utrecht. Adressen: van 2-8-1867 tot 29-12-1897 Noard 151 te Workum, vanaf 29-12-1897 te Scharnegoutum. Later te Baard en Utrecht. Winkelierster (Na haar scheiding een winkel aan huis te Workum. Doopsgezind. Martje trouwde op 1-8-1867 in Dokkum met Franciscus Hubertus Edelman. Het huwelijk werd ontbonden in 1886. Franciscus is geboren op 29-10-1840 in Dokkum als zoon van Jacob Hendrik Edelman en Marta Gerhardus Raadsma. Franciscus is overleden op 8-8-1893 in Nieuwer Amstel en gecremeerd in Bremerhaven. De crematie vond plaats in Bremerhaven omdat cremeren in die tijd in Nederland niet was toe-gestaan. Zijn stoffelijk overschot is per trein en paard en wagen naar Bremerhaven getransporteerd. De inhoud van de urn is later samengevoegd met de inhoud van de urn van zijn 2e vrouw Akke van der Meij en bijgeplaatst in het graf van Johan Melchior van der Meij op de protestantse begraafplaats Raarberg in Meerssen (Limburg).

Generatie 2 (ouders)
2 Alle Fransen Klaver, geboren op 20-3-1767 in Dokkum, Doopsgezind gedoopt op 19-10-1792 in Dokkum, overleden op 3-3-1840 in Dokkum en begraven op het Oosterkerkhof in Dokkum. Later is het stoffelijk overschot overgebracht naar een familiegraf op de begraafplaats Zuiderbolwerk te Dokkum. Overlijdensacte: In het jaar Een duizend acht honderd en veertig, den vijdendag der maand Maart zijn voor ons Willem Roelof van der Weide Burgemeester Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad Dockum, provincie Friesland gecompareerd: Jan van Straten oud een en zestig jaren koopman en winkelier en Hans Anthonius de Vries, oud drie en veertig jaren mandemaker, beide wonende alhier en zijnde geen bloed- of

aanverwanten van den overledene welke ons verklaard hebben, dat Alle Fransen Klaver oud twee en zeventig jaren, wethouder dezer stad, geboren en wonende te Dockum, gehuwd met Saapke Huiberts Rekker, nalatende meerderjarige kinders, zoon van Frans Alles Klaver en Martje Jacobs in leven echtelieden te Dockum op den derden dag der maand Maart des voordemidags ten elf ure, in het huis Wijk B nummer een en vijftig is overleden; en hebben wij deze Acte aan de Aangevers voorgelezen, welke dezelve na zulks met ons hebben geteekend. J. van Straten, H.A. de Vries W.R. v.d. Weide.
Links van de ingang ligt het graf met op de liggende grafsteen de volgende tekst:
Rustplaats van den heer Alle Fransen Klaver in leven wethouder en sedert December 1815 lid van het dagelyks bestuur dezer stad en echtgenoot van Saapke Huiberts Rekker geboren in Dockum 20 Maart 1767 en overleden 3 Maart 1840 [graftakje] Hermina Demmink geboren 24 Mei 1866 overleden 6 Maart 1901, geliefde echtgenote van F.A. Klaver [graftakje] en van Frans geboren 9 Juni 1889 overleden 14 Maart 1890 geliefd zoontje van F.A. Klaver en van Hermina Demmink.
Adres: Diepswal 51a, Dokkum. Koopman, loco-burgemeester, schout, opperbrandmeester, winkelier. Doopsgezind. Hij trouwde, 26 jaar oud, op 16-6-1793 in Dokkum met Zaapke Huiberts Rekker (zie 3) voor de Verenigde Christelijke gemeente.
3 Zaapke Huiberts Rekker, geboren op 15-8-1773 in Dokkum, Doopsgezind gedoopt 5-11-1793 in Dokkum (mogelijk 3-11-1793) en overleden 5-1-1856
Overlijdensacte: In het jaar Een duizend acht honderd zes en vijftig, den vijfden der maand Januarij zijn voor ons Meester Ernst Jongsma, ambtenaar van den Burgerlijkens Stand der gemeente Dokkum, provincie Friesland gecompareerd: Christiaan Willem Feugen, oud vijftig jaren en Foeke Pieters Sjoerdsma, oud zes en veertig jaren, leedaanzeggers beide wonende te Dokkum, en zijnde geen bloed of aan verwanten van de overledene: welke ons verklaard hebben, dat Saapke Huberts Rekker, oud twee en tachtig jaren, zonder beroep, geboren en wonende te Dokkum, Weduwe van Alle Franses Klaver, dochter van Hubert Rekker en Antje Pieters, beide overleden, - op den vijfden der maand January des nachts ten twee ure, in het huis Wijk C nummer tachtig is overleden; en hebben wij deze Acte aan de aangevers voorgelezen, welke dezelve na zulks met ons hebben geteekend. C.W. Feugen, F.P. Sjoerdsma
Adressen: Diepswal 51a te Dokkum, Naauw Straat te Dokkum. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Frans Alles Klaver geboren op 14-04-1794 in Dokkum en overleden op 25-05-1876 in Dokkum. Religie: Remonstrants. Frans Alles Klaver staat als kerkenraadslid vermeld op de eerste steen van de kerk der Verenigde

Christelijke Gemeente aan de Legeweg. Deze steen werd in 1852 gelegd door Hendrik Jacobus, jongste zoon van de toenmalige predikant ds. H. Hussem. Adres: tot ±1850 Oude Dijk 49, Dokkum (thans de Dijk 4/ 6 [de Friesland Bank]). Koopman. Kerkenraadslid (Van de kerk der Verenigde Christelijke Gemeente aan de Legeweg te Dokkum), vanaf 1833 2e luitenant (Landstorm Vriesland 2e register). Frans trouwde op 11-7-1813 in Dokkum met Sytske Sjoerds Gorter geboren op 23-7-1791 in Dokkum als dochter van Sjoerd Gorter en Werdina Huizinga. Sytske is overleden op 19-9-1852 in Dokkum.
II. Antje Alles Klaver geboren op 27-3-1796 in Dokkum. Antje is overleden op 28-5-1826 in Anjum, 30 jaar oud. Van het overlijden is aangifte gedaan op 29-5-1826. Antje trouwde op 13-2-1814 in Dokkum met Johannes Rosier geboren op 1-1-1788 in Anjum als zoon van Johannes Rosier en Lijsbert Idzes. Johannes is gedoopt op 13-1-1788 in Anjum en overleden op 6-3-1855 in Sneek. Belastingontvanger (te Anjum), van 1812 tot 1813 secretaris van de Maries Anjum, Ee en Nijkerk (tegen een jaarsalaris van 400,- gulden), van ±1836 belastingontvanger te Nieuwland.
III. Huibert Alles Klaver geboren op 17-4-1798 in Dokkum en overleden op 1-9-1800 in Dokkum.
IV. Martinus Alles Klaver geboren op 4-10-1799 in Dokkum, Remonstrants gedoopt op 23-4-1819 in Dokkum en overleden op 22-9-1864 in Dokkum. Adres: Lange Oosterstraat 40, Dokkum. Koopman. Martinus trouwde op 5-6-1826 in Dokkum met Louize van Assen geboren op 8-11-1799 in Aalsum als dochter van Jan Harmanus van Assen en Getje Louws Fopma. Louize is overleden op 10-11-1867 in Dokkum.
V. Martje Alles Klaver, geboren op 7-11-1801 in Dokkum en overleden op 19-4-1871 in Dokkum. Adres: Wijk C huisnummer 86 B = Nauwestraat, Dokkum. Martje trouwde op 3-3-1823 in Dokkum met Bote Schaafsma geboren op 30-12-1796 in Dokkum als zoon van Alle Alles Schaafsma en Klaaske Bootes Wijnja. Bote is gedoopt op 22-1-1797 in Dokkum en overleden op 28-1-1848 in Dokkum. Stadsbode, boekhandelaar en boekdrukker. Zijn boekwinkel was op de hoek Kleine Breedstraat / Diepswal. (Nu boekhandel Bergsma).
VI. Huibert Alles Klaver geboren op 16-2-1804 in Dokkum en overleden op 10-10-1834 in Dokkum. Adres: Fetzestraat 45, Dokkum. Leerlooier en koopman. Huibert trouwde op 14-7-1825 in Dokkum met Akke Jans van der Schaaf geboren op 10-1-1805 als dochter van Jan Johannes van der Schaaf. Akke is overleden op 20-7-1840 in Dokkum. Adressen: na overlijden van Huibert Oranjewal wijk A nr. 103, Dokkum.
VII. Kanke Alles Klaver (zie 1).
VIII. Grijtje Alles Klaver, geboren 17-11-1808 in Dokkum en overleden 28-10-1811 in Dokkum, 2 jaar oud. Zij is begraven op 31-10-1811 in Dokkum.

Generatie 3 (grootouders)
4 Frans Alles Klaver, geboren op 20-3-1716 in Dokkum, gedoopt op 5-11-1742 in Dokkum en overleden op 26-7-1787 in Dokkum. Bekkenvoogd (In Dokkum waren 3 stadsarmen- of espelvoogden per wijk of espel. Daar er 4 stadskwartieren of espels waren, waren er in totaal 12 voogden. Waarschijnlijk was hun taak louter collecteren voor de armenzorg in hun espel. Ze werden daarom ook wel bekkenvoogden genoemd.), meester zeilmaker en koopman. Doopsgezind (Diaken). Gegevens belasting in 1749: Wijk: Klein Breedstraatster espel. Omschrijving: zeylmaker, begoedigd. Gezin volw: 3 en kind: 2. Aanslag: 50-8-0.
Frans trouwde (1) op 1-7-1742 in Dokkum met Antje Rienks. Hij trouwde (2), op 23-11-1755 in Dokkum met Martje Jacobs (zie 5).
5 Martje Jacobs, geboren in 1731 in Dokkum, Doopsgezind gedoopt op 3-7-1756 in Dokkum en overleden op 10-3-1793 in Dokkum. Kinderen uit dit huwelijk:
I. N.N. Klaver, hij of zij is begraven in oktober 1762 in Dokkum.
II. Alle Fransen Klaver (zie 2).
III. Kanke Fransen Klaver, geboren op 27-1-1770 in Dokkum, gedoopt op 19-11-1790 in Dokkum en overleden op 19-5-1805 in Dokkum. Doopsgezind Kanke: trouwde (1) op 25-7-1790 in Dokkum met Sikke Tjepkes Rekker geboren op 17-3-1768 in Dokkum als zoon van Tjepke Freerks en Anskjen Zikkes Rekker. Sikke is overleden op 13-1-1801 in Dokkum.
Kanke trouwde (2) op 11-3-1804 in Dokkum met Jan Goslings geboren op 26-5-1764 in Dokkum en overleden op 29-7-1842 in Dokkum. Hij is begraven in Aalzum. Jan was weduwnaar van Pytje Machiels Damsma, met wie hij trouwde op 27-2-1791 in Dokkum. Jan trouwde later op 6-9-1807 in Dokkum met Grietje Wynia (ovl. 1822) en na 1822 met Yfkes Sybes Koster. Meester zilversmid Organist (en klokkenist).
6 Huibert Zikkes Rekker, geboren op 9-10-1742 in Dokkum, gedoopt op 7-11-1767 in Dokkum en overleden op 9-10-1808 in Dokkum. Meester schoenmaker en koopman. Doopsgezind. Hij trouwde op 15-5-1767 in Dokkum met:
7 Antie Pijters, geboren op 20-11-1742 in Ternaard, gedoopt op 2-12-1742 in Ternaard en overleden op 2-9-1827 in Dokkum. Winkeliersche. Doopsgezind. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Zikke Huiberts Rekker geboren op 11-6-1768 in Dokkum en overleden vóór november-1845. Leraar te Middelburg. Zikke trouwde met Maria Rekker.
II. Antie Huiberts Rekker, geboren op 3-1-1771 in Dokkum, gedoopt op 1-11-1793 in Dokkum en overleden op 23-11-1845 in Dokkum. Antie bleef ongehuwd. Adres: Diepswal wijk B nr.51 te Dokkum. Doopsgezind.
III. Zaapke Huiberts Rekker (zie 3).

IV. Pijtje Huiberts Rekker, geboren op 25-1-1776 in Dokkum, gedoopt op 3-11-1797 in Dokkum en overleden op 28-10-1844 in Dokkum. Doopsgezind.
Pijtje trouwde op 11-6-1797 met Benne Jans Hoekstra geboren op 16-11-1773 in Dokkum als zoon van Jan Freerks Hoekstra en Rinske Bennis. Hij is gedoopt op 28-10-1796 in Dokkum en overleden na 1830. landbouwer, bierbrouwer en koopman.
V. Pijtter Huiberts Rekker, geboren op 25-3-1781 in Dokkum en overleden op 22-2-1786 in Dokkum.

Generatie 4 (overgrootouders)
8 Alle Minnes, geboren omstreeks 1664 in Hantummeruitburen, gedoopt op 18-6-1671 in Hantum en overleden in 1730 in Dokkum. Adres: Hantummeruitburen (Bierumerterp) Meester pompmaker, meester mastmaker en koperslager. Alle is weduwnaar van Dedtje Klases, met wie hij trouwde (1) op 7-7-1694 in Hantum. Alle trouwde (3) op 28-3-1723 in Dokkum met Claaske Jans. Hij trouwde (2) op 12-4-1713 in Dokkum met Grietje Seerps (zie 9). Alle en Grietje gingen op 23-3-1713 in Hallum in ondertrouw.
9 Grietje Seerps, geboren in Hallum. Grietje is overleden in Dokkum. Gegevens belasting in 1749: Groot Breedstraatster espel. Omschrijving: leeft van haar revenuen. Gezin volw: 2 Aanslag: 31-6-0.
Kinderen uit dit huwelijk:
I. Frans Alles Klaver (zie 4).
II. Ynske Alles Klaver, Doopsgezind gedoopt op 14-12-1725 in Dokkum en overleden op 18-11-1777 in Dokkum. Ynske trouwde (1) op 25-5-1732 in Dokkum met Thijs Wybrens, trouwde (2) op 16-11-1738 in Dokkum met Albert Ballings, meester zeilmaker.
10 Jacob Boeles, geboren in Franeker. Vanaf 1731 meester gortmaker te Makkum en vanaf 1749 koopman te Dokkum. Doopsgezind. Jacob is weduwnaar van Gertie Jacobs (ovl. vóór 1726), met wie hij trouwde op 9-10-1717 in Dokkum, als hij trouwt op 26-8-1726 in Dokkum met Kanke Jetses (zie 11).
11 Kanke Jetses, geboren in Makkum en overleden omstreeks 1782 in Dokkum. Kind uit dit huwelijk:
I. Martje Jacobs, geboren in 1731 in Dokkum (zie 5).
12 Sicke Huberts, overleden vóór 1749 in Dokkum. Hij trouwde op 24-3-1720 in Hantumhuizen in de Nederlands Hervormd St. Annakerk met Saapke Sjoerds (zie 13).
13 Saapke Sjoerds. Saapke is overleden. Quotisatiekohieren 1749, wed. Sicke Huyberts, Dokkum. Blokhuister espel. Omschrijving: arme weduwe Gezin volw: 3 en kind: 2. Aanslag: 15-5-0
Kinderen uit dit huwelijk:

I. Sjoerd Sickes Rekker, geboren omstreeks 1728, gedoopt op 1-8-1728 in Dokkum en overleden op 22-3-1782 in Dokkum. Doopsgezind.
II. Anskjen Sickes Recker, geboren in 1734, Doopsgezind gedoopt op 6-11-1760 in Dokkum en overleden op 29-5-1807 in Dokkum. Zij trouwde op 14-9-1760 in Dokkum met Tjiepke Freerks. Wolkammer.
III. Sytske Sickes Rekker geboren omstreeks 1736, Doopsgezind gedoopt op 17-11-1757 in Dokkum. Zij trouwde op 13-5-1759 in Dokkum met Claas Reynders Drajer geboren in Leeuwarden. Gortmaker.
IV. Huibert Zikkes Rekker (zie 6)
14 Pijter Goitsens, geboren in 1698 in Ternaard en overleden op 21-1-1793 in Dokkum. Woonplaatsen: Ternaard, Beetgum, Nes en Hallum. Molenchercher, opzichter, ouderling, Koetsier (Mogelijk op de state van Van Aylva). Gegevens belasting in 1749: Omschrijving: suinig in staet. Gezin volw: 3 en kind: 4. Aanslag: 14-0-14.
Pijter is weduwnaar van Johanna Hendriks (ovl. 1733), met wie hij trouwde op 13-5-1725 in Ternaard als hij trouwt op 14-11-1734 in Ternaard met Antje Geerts (zie 15).
15 Antje Geerts, overleden omstreeks 1769. Antje woonde ten tijde van haar huwelijk in Marssum. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Johannes Pijters, gedoopt op 28-8-1735 in Ternaard.
II. Goitsen Pijters, gedoopt op 19-5-1737 in Ternaard en overleden op 22-7-1809 in Nijkerk. Goitsen trouwde op 12-5-1765 in Oosternijkerk met Wytske Andries geboren in Oosternijkerk.
III. Geert Pijters, geboren op 6-4-1739 in Ternaard en gedoopt op 12-4-1739 in Ternaard.
IV. Trijntje Pijters geboren op 9-12-1740 in Ternaard, gedoopt op 18-12-1740 in Ternaard.
V. Antie Pijters (zie 7).

Generatie 5 (betovergrootouders)
16 Minne Lourens, geboren in Betterwird en overleden na april 1724 in Dokkum. Minne Lourens vertrok naar Dokkum, werd daar burger van Dockum op 26 juni 1683 voor de somma van tien gulden en zeven stuivers `nadat hij onder handtastinge in plaats van eede hadde belooft de stadt gouw ende trouw te zullen wezen etc.`
Adres: vanaf 23-04-1691 De Dijk, Dokkum (Minne kocht op 23 april 1691 een huis aan de `Dyk` van Mayke Unia, hetwelk tot in 1900 door de Klavers zou worden bewoond.) Pompmaker, meester mastmaker. Minne trouwde (2) op 3-9-1699 in Dokkum met Fetje Fokkes (geb. ±1660). Hij trouwde (1) op 27-2-1685 in Dokkum met
17 Inske Alles, geboren in Beesterzwaag en overleden vóór augustus 1699. Adressen: Beetsterzwaag en Dokkum. Kinderen uit dit huwelijk:

I. Alle Minnes (zie 8).
II. Tiallingh Minnes. Hij of zij is gedoopt op 31-5-1696 in Hantum.
20 Boele Jacobs. Woonplaats: Emden. Schipper. Hij is de biologische vader van het kind van
21 N.N. N.N.. Kind van Boele en N.N.:
I. Jacob Boeles (zie 10).
22 Jetse Anes, geboren in Makkum en overleden in 1727 in Makkum. Naam ook wel Jetse Arends. Meester wolkammer. Doopsgezind. Jetse is weduwnaar van Kancke Rintjes (ovl. vóór 1705), met wie hij trouwde op 31-10-1696 in Wonseradeel. Jetse trouwde (3) op 17-3-1711 in Wonseradeel met Jancke Feykes (ovl. 1725) en trouwde (4) op 31-8-1726 in Wonseradeel met Martha Jans (ovl. vóór 1748). Hij trouwde (2) op 14-2-1705 in Wonseradeel met Lisbet Jans (zie 23).
23 Lisbet Jans. Lisbet is overleden vóór 03-1711. Kind uit dit huwelijk:
I. Kanke Jetses (zie 11).
24 Hubert Jans Recker. Woonplaatsen: Leeuwarden en Dokkum. Leertouwer. Hij ging in ondertrouw op 10-12-1692 in Dokkum met
25 Sijdtske Sickes. Kind uit dit huwelijk:
I. Sicke Huberts (zie 12).
28 Goijtse Pieters, geboren in Ternaard en gedoopt op 19-5-1673 in Ternaard. Woonplaats: Ternaard. Wagenmaker. Hij trouwde op 4-4-1697 in Ternaard met de 24-jarige Trintie Clases (zie 29).
29 Trintie Clases, geboren in Ternaard en gedoopt op 27-11-1672 in Ternaard. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Pijter Goitsens (zie 14).
II. Klaas Goijtsens, gedoopt op 8-9-1700 in Ternaard.
III. Jan Goitsens, gedoopt op 17-6-1703 in Ternaard.
IV. Weijke Goitsens, gedoopt op 7-3-1706 in Ternaard.

Generatie 6 (oudouders)
32 Louers Dyerks. Koopman. Hij trouwde met
33 Arjaentie Minnes. Koopvrouw. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Minne Lourens (zie 16).
II. Lieuwe Lourens. Woonplaats Dokkum. Lieuwe trouwde met Kanke N.N.
III. Carstie Lourens. Carstie trouwde op 21-4-1715 in Dokkum met Bouwe Jans.
56 Pieter Goitsens, gedoopt op belijdenis op 31 januari 1656 in Ternaard. Pieter is weduwnaar van Welmoed Ubles (ovl. vóór 1663), met wie hij trouwde in 1654 in Ternaard als hij trouwt op 5-7-1663 in Holwerd met
57 Aafke Fetses. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Ulbe Pieters, gedoopt op 11-9-1664 in Ternaard.
II. N.N. Pieters. Hij of zij is gedoopt op 12-8-1667 in Ternaard.

III. Goytzens Pieters, gedoopt op 8-8-1669 in Ternaard en overleden vóór mei 1673 in Ternaard.
IV. Siuertie (Sjoerdje) Pieters, gedoopt op 21-8-1670 in Ternaard.
V. Goijtse Pieters (zie 28).
VI. Aukje Goitsens, gedoopt op 27-5-1677 in Ternaard.
58 Claes Lywes, gedoopt op 22-9-1643 in Ternaard. Kuiper. Hij trouwde op 18-4-1666 in Ternaard met
59 Rinske Lamberts, geboren in Ternaard en doop op belijdenis op 23-4-1669 in Ternaard. Kind uit dit huwelijk:
I. Trintie Clases (zie 29).

Generatie 7 (oudgrootouders)
64 Dyreck Dyrcks (de Olde), geboren omstreeks 1591 in St. Jacobiparochie en overleden op 17-3-1665 in Berlikum. Boer bij het klooster Anjum, doopsgezind. Hij trouwde op 08-08-1615 met
65 Griete Martensdr, geboren omstreeks 1593 en overleden op 7-11-1669 in Berlikum. Kinderen uit dit huwelijk:
I. Louers Dyerks (zie 32).
II. Claas Dyrcks.
III. Dyrck Dyrcks.
116 Lieuwe Lieuwes. Hij trouwde met
117 N.N. N.N.. Kind uit dit huwelijk:
I. Claes Lywes (zie 58).

Generatie 8 (oudovergrootouders)
128 Dijrck Dijrcks Munckhuis, geboren omstreeks 1570. Boer op de zate Munckhuis. Hij trouwde met
129 Sytske Sijnedr. Kind uit dit huwelijk:
I. Dyreck Dyrcks, (zie 64).

Generatie 9 (oudbetovergrootouders)
256 Dirck Alberts Munckhuis. Dirck Alberts Munckhuis wordt in 1599 te Wier vermeld. Hij trouwde met
257 Tryntie Dirksdr. Kind uit dit huwelijk:
I. Dijrck Dijrcks Munckhuis (zie 128).

Generatie 10 (stamouders)
512 Albert Claesz, geboren omstreeks 1510 en overleden omstreeks 1575 in Wier (gemeente Menaldumadeel). Hij trouwde met
513 Ebel Dirxdr Vogelsangh. Kind uit dit huwelijk:
I. Dirck Alberts Munckhuis (zie 256).

Generatie 11 (stamgrootouders)
1024 Claes Sickes. Kind van Claes uit onbekende relatie:
I. Albert Claesz (zie 512).

Generatie 12 (stamovergrootouders)
2048 Sicke Gaeles. Sicke Gaeles wordt als landeigenaar te Wier vermeld in 1511. Kind van Sicke uit onbekende relatie:
I. Claes Sickes (zie 1024).

Generatie 13 (stambetovergrootouders)
4096 Gaele N.N., geboren omstreeks 1440. Kind van Gaele uit onbekende relatie:
I. Sicke Gaeles (zie 2048).

DE STEMBONEN VAN DOKKUM

In De Sneuper 97 van juni 2010 schreef Piet de Haan een artikel over de gang van zaken bij het stemmen voor nieuwe burgemeesters in Dokkum 1617. Daarbij kwam ter sprake dat het kiescollege werd gevormd door diegenen die een goudkleurige boon uit een 'buidel' haalden. Zij mochten daarna niet meer zelf gestemd worden maar moesten kandidaten voordragen. De Haan merkte tussen haakjes op dat deze bonen mogelijk 'tuinbonen of sperciebonen' geweest zullen zijn.
Daar kwamen twee reacties op van Gerard Mast. Hij had in het museum van Sloten/Sleat, voorheen het stadhuis, stembonen gezien van goud en zilver en kon zich niet voorstellen dat de deftige Dokkumers het aanwijzen van kiesmannen met tuin- of sperciebonen gedaan zouden hebben.
Zijn tweede reactie betrof een identieke vondst in het museum van Kampen waar gouden en zilveren stembonen te bewonderen waren, benevens een reglement hoe de hele procedure van het aanwijzen van kiesmannen in z'n werk ging.
De Haan ging ook zelf op onderzoek uit en vond in het boek "Geschiedenis van Dokkum" een afbeelding van een 'stembuidel', een stembuidel welke nog steeds op het stadhuis aanwezig is. Waar de Dokkumer gouden en zilveren stemboontjes gebleven zijn? Wie het weet mag het zeggen.

STAMREEKS EELKE DIJKSTRA

Erik Dijkstra ([redacted]

I
Eelke Dijkstra *20-03-1901 Anjum †15-06-1969 Leeuwarden

II
Jakob Dijkstra *05-10-1865 Westergeest †09-02-1942 Ee
X 13-05-1892 Anjum
Grietje Wobma *13-05-1891 Anjum †10-02-1956

III
Jacob J. Dijkstra *14-09-1837 Westergeest †30-11-1889 Westergeest
X 04-06-1863 Dantumadeel
Jantje E. Van Kleffens *29-11-1836 Murmerwoude †07-11-1887 Westergeest

IV
Jacob J. Dijkstra *24-02-1798 Munnekezijl †23-02-1859 Westergeest
X 17-05-1818 Kollumerland
Akke P. Teernstra *02-07-1796 Munnekezijl †18-03-1867 Westergeest

V
Jacob J. Dijkstra *09-01-1766 Anjum †17-03-1825 Burum
X 28-03-1790 Engwierum
Aaltje J. Bouma *21-07-1765 Waaksens †1804 Burum

VI
Jacob Jacobs *03-10-1734 Anjum †30-03-1812 Peazens
X 20-05-1764 Morra
Aukjen O. Westra †?-05-1809 Metslawier

VII
Jacob Tomas ~17-05-1699 Anjum
X 21-09-1732 Anjum
Tettje Jakobs

VIII
Tomas Annes *1670 Anjum
X
Trijntie Annes

Bijgevoegd is de stamreeks van mijn Pake, Eelke Dijkstra uit Burgum. Helaas heb ik mijn Pake en Beppe nooit gekend. Maar gelukkig vertelde mijn Heit altijd veel over vroeger en zijn er ook veel foto's en andere zaken bewaard gebleven. Ik heb ook nog connecties met Ee. De ouders van mijn Pake hebben daar tot hun dood gewoond. Ze kwamen oorspronkelijk uit Anjum, mijn overgrootvader was daar een rijke boer. Maar door ziekte in het vee en andere ellende hebben ze de boerderij moeten verkopen en zijn uiteindelijk in Ee arm gestorven.

GRAFSTEEN van de MOEDER van PIETER STUYVESANT

Deze zomer vond Hessel de Walle tijdens Kerkepad in Berlikum bij toeval de grafsteen van de moeder van Pieter Stuyvesant, gouverneur van Nieuw Amsterdam, domineeszoon:
"Het gekke is, het stond wel in het boekje van Tsjerkepaad. Op internet vind ik het verder nergens. Zelf had ik er niks over gehoord. Ik had de tekst ook niet in mijn boek en de tekst stond ook niet in: "Grafschriften en andere genealogische en heraldieke merkwaardigheden in en om de kerken tussen Flie en Lauwers. Deel IV. Menaldumadeel uit 1959". Kennelijk nieuw gevonden maar ik weet niet wanneer.
Complete tekst met Latijns gedicht (voor zover ontcijferd)

"Ao 1625 den 2 maij sterf d eerbare Margareta Hardenstein out 50 iaren en was d echte huisvrouwe va Balthasar Stuijfsant, i chr dienaer in sijn gemeinte toe Belcum"

Nascentes morimur, morientes vivimus, illud
Intulit alter Adam, hoc contulit alter Adam
Christe veni, vidi, vince tuis, tibi vincere morti
Mortuus ut poteras, mortem ab olendus ades
Sic rubra terra siam macula sire idayyalos [met Griekse letters], et fir
Mors iurrosa mihi, vitaque Christe sies

DE AFKOMST VAN DEDTIE YPPES
(of zoeken in HisGis en Coll. Nieuwland)

Lieuwe Heins ([redacted]

De afkomst van deze Dedtie Yppes van Kooten intrigeert mij al jaren. Vast staat dat zij gehuwd is met Wybe Tjeerds, een voorouder van Tjeerd Wybes Visser uit Oudwoude. Zijn dochter Trijntje Wybes Visser trouwde met Jan Willems Heins, de naamgever van Heins in Kollumerland. Vandaar mijn belangstelling voor Dedtie Yppes.
Ik vermoed een relatie tussen Dedtie Ypes en een Jacob Ypes, gehuwd met Geeske Martens, die tussen 1743 en 1757 in Rinsumageest zes kinderen laat dopen en in 1749 aldaar wordt omschreven als “welgestelde boer”.
Boeren, dat biedt de mogelijkheid dat zij zijn op te sporen met HisGis. Deze is te vinden op Tresoar onder: Voorouders – Links – Historisch GIS Fryslan of www.hisgis.nl. Hierin kan je op naam zoeken in de Stem– en Floreenkohieren, gestandaardiseerde namen werken hier niet.

Wybe Tjeerds levert in de stemkohieren van HisGis o.a. op:
1728 Oudwoude SC 20 – Wybe Tjeerds erven, eigenaar voor 4/9.
1698 Oudwoude SC 35 – Wybe Tjeerds gebruiker.
1698 Oudwoude SC 34 – Wybe Tjeerds gebruiker.
Dezelfde floreennummers leveren in andere jaren op:
1698 Oudwoude SC 20 – Ype Jacobs, eigenaar en gebruiker.
1728 Oudwoude SC 20 – Armvoogdij ("de Armestaat") van Oudwoude, eigenaar voor 5/9.
1728 Oudwoude SC 35 – Douwe Jelgers, eigenaar.

Het Floreenkohier 1700 geeft voor:
SC 20 = FC 37 een hornleger en ackerlant op de Wijgeest van 02.20.00 ha.
SC 35 = FC 69+70 een zate en landen van 18..37.00 ha

Wat mij een aanwijzing geeft dat Wybe Tjeerds gerelateerd is aan Ype Jacobs en dat zijn vrouw Dedtie Yppes van Kooten mogelijk een dochter is van deze Ype Jacobs.
Uit de Collectie Pieter Nieuwland (online via http://www2.tresoar.nl/nieuwland/) : Ype Jacobs weduwe verkoopt 1727 boerderij te Oudwoude (50 pdm) aan Douwe Jelgers, reeelkoh. nr. 98. De weduwe van Ype Jacobs doet de grootste zate en landen van de hand, koopt zich in in de Armestaat van Oudwoude en Wybe Tjeerds of zijn erven verhuizen of zijn al verhuisd naar het hornleger. Al moet je dat laatste niet al te letterlijk nemen.

Uit de Collectie Pieter Nieuwland: Ded Ypes Adema (DETJE IEPES ADEMA) overl. Rinsumageest 10 april 1674, tr. Jacob Alberts; te R'geest met att. v Kollum 20 feb. 1670. Dit geeft mij een aanwijzing, dat Ype Jacobs een zoon is van Jacob Alberts en Ded Ypes Adema en hij zijn dochter Dedtie vernoemde naar zijn moeder.

Jacob Alberts levert in HisGis op:
1640 Westergeest SC 2 – Jacob Alberts, eigenaar en gebruiker.
1700 Westergeest FC1 + 2 - noemt het tesamen de Brandhuisterplaats, groot 33.06.00 ha.
1640 Westergeest FC 1 – Ipe Sybrens, eigenaar en gebruiker.
Dat kan een aanwijzing zijn dat Jacob Alberts mogelijk getrouwd is met de dochter van zijn buurman Ipe Sybrens. Eigenlijk is het in beide gevallen meer een gevoel, hoe boerenfamilie's met hun bezit omgaan. Er zal eerder sprake zijn van in-trouwen. Een hele mooie term om de fantasie mee op de loop te laten gaan.

Uit de Collectie Pieter Nieuwland: Epe Sybrants Adema (IEPE SIEBRENS ADEMA) tr. Maaike Pieters/Mayke Pyttersdr; woont te Westergeest, stem nr. 1, op de "Weerderburen"; KOL P19 85-107v (100: testament 17 maart 1647; 102: codicil van de weduwe, 5 dec. 1657, 103v: idem 12 maart 1661); ki. Pieter/Pytter; Aaltje (dan weduwe van Pieter Pieters te Metslawier); Dedtje/Ded (tr. Jacob Alberts op Driesumerzijl); Sybren/Sybrandt; Aukje/Auck (tr. Jan Hessels, op de Wirden); Jan; Michiel (op Oudwoudumerzijl); Rinse. Dit bevestigt de laatste aanwijzing.
Over Epe Sybrants Adema is meer te vinden op internet.

Nu terug naar Jacob Ypes, gehuwd met Geeske Martens. Na het overlijden van Jacob Ypes in 1767 gaat Geeske Martens in 1768 een relatie aan met Gaatse Douwes te Kollumerzwaag. Deze is doopsgezind, een huwelijk is niet te vinden. Jan Ypes, huisman onder Rinsumageest, treedt op als curator over de vijf jongste kinderen, in een overeenkomst, gedaan op 10 maart 1779 ter secretarije van Collumerlandt. Deze is te bekijken op de website van Eddy Hofman. http://everyoneweb.com/eddyskwartierstaat/ onder transcripties.
Uit de Collectie Pieter Nieuwland: Jacob Ypes (JAKOB IEPES), geboren Wouterswoude ca. 1696, zoon van Ype Dirks (IEPE DIRKS) en Aukje Dirks (AUKJE DIRKS) belijd. Akkerwoude 31 jan. 1723, woont te Murmerwoude, ki. (ged. Rinsumageest): Aukje, 5 mei 1743, Marten, 7 nov. 1745, Hinke, 1 okt. 1747, Antje, 24 jan. 1751, Ype, 23 mei 1754, Dirk, 30 maart 1757.

Jan Ypes (JAN IEPES), gedoopt Wouterswoude 27 feb. 1707, zoon van Ype Dirks (IEPE DIRKS) en Aukje Dirks (AUKJE DIRKS), boer onder Rinsumageest 1764, overl. wsch. Sijbrandahuis, 1778/88, tr. Reitsum 15 mei 1738 Gerlske Heres (ook: Jelske Heerkes), el. 1764, belijd. Ri'geest 18 nov. 1740, HvF civ. bijl. 972-3 (proces tegen armvoogden over alimentatie van zuster Grietje), TIE S25 351, quot.: welgestelde boer, ki. (ged. Ri'geest): Aukje, 8 okt. 1739, Grietje, 22 juli 1742, Maaike, 14 maart 1745, Ype, 7 april 1748 (1811: Viersen), Heerke, 19 dec. 1751 (1778: Viersen), Grietje, 29 aug. 1756.
Ik moet wel aannemen dat beide Jacob Ypes dezelfde zijn. De transcriptie van de overeenkomst door Eddy Hofman maakt duidelijk, dat er van een huwelijk met Geeske Martens geen sprake is.

Uit de Collectie Pieter Nieuwland: Ype Dirks (IEPE DIRKS) overl. Wouterswoude ca. 1721, tr. 1. Buitenpost 2 juli 1682 Antje Wobbes, v B'post, hij v Westergeest, tr. 2. ca. 1688 Aafke Ouwes, tr. 3. ca. 1693 Aukje Douwes (leeft nog 1721), KOL Q6 332 (broer Jacob, woont 1677 te W'geest), Q7 84 (1693 te Wouterswoude), 366v (1711 onder Dantumawoude), DAN G1 2 (14 sept. 1688), woont 1712, 1718 op Saakma onder Akkerwoude, ki. (ex 1): Dirk, geb. 1683, later boer op Oudwoudumerzijl, voorspr. Jan Wobbes, Woutersw., ex 2: wsch. geen kinderen, ex 3: Grietje, ca. 1694, Jacob, Ytje, ged. Driesum 8 jan. 1699, Dirk II, ged. Wouterswoude 17 dec. 1702, Jan, ged. ald. 27 feb. 1707, Grietje wordt 1773 gealimenteerd, procedure contra Jan Ypes.

Geen relatie tussen Dedtie en Jacob Ypes aangetroffen. Wat Dedtie Yppes in Kooten deed? Ik houd het er op dat zij daar in betrekking was en met attestatie van Kooten het huwelijk in stapte.
Wie heeft gegevens voor een definitieve oplossing? Ik houd mij daarvoor gaarne aanbevolen!!

AANBOD

R.H. Postma, [redacted]
Via via heb ik een groot aantal Gen. Jierboeken gekregen. Ik zit nu met een fors aantal dubbel die ik voor de liefhebber beschikbaar wil stellen, voor een kleine vergoeding en verzendkosten. Het gaat om de volgende jaargangen:
1960, 1961, 1970, 1974, 1980, 1981, 1984, 1989, 1991. 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2007.

DE POSTHOORN TE DOKKUM

Eimert Smits ([redacted]

Een van de markantste gebouwen in Dokkum is toch wel hotel/restaurant "De Posthoorn". Met z'n eeuwenlange geschiedenis – meer dan 400 jaar – heeft het altijd een grote rol gespeeld in het sociale leven van de Dokkumers. Was het in het begin een statige woning, later kreeg het de functie van herberg en hotel.

Al in 1584 bestond "De Blauwe Clock", tijdens de 80jarige oorlog wordt er melding van gemaakt "betreffende ene Jaques Hens in de Blaue Clok binnen Dockum", en vele malen daarna wordt er al gesproken over dit pand. Mede dankzij deze naastliggende herberg "De Blauwe Clok" waarvan Minne Hornsma in 1722 eigenaar werd, werd de hedendaagse Posthoorn ook verbouwd tot herberg toen hij hiervan eigenaar werd in 1732. Hij maakte hier het eerste – voor die tijd – vijf sterren hotel van in Dokkum.

Duidelijk is hier te zien dat links de herberg "de Blauwe Clok" zat en rechts de woning was, later werd het een geheel. (foto ca 1900).

Helaas werd het ook weer gescheiden van de “Blauwe Clok” en was het weer een poosje een woning. Zelfs de naam “De Blauwe Clok” is verdwenen, totdat deze in de 20e eeuw weer gebruikt gaat worden.
In 1832 zien we de wed. Theodorus Pive als eigenaresse, zij verkoopt het in 1842 aan landbouwer Tjiske Sytses Hiemstra uit Ee. Hij gaf hier als rustend boer de start tot een logement en wisselplaats voor de postkoets. De reizigers kregen hier de gelegenheid uit te rusten en als het moest overnachten met het bij behorende natje en droogje.
Het jaar 1850 was een jaar van ommekeer, want toen dat jaar Hendrik Willems Donker herbergier werd, besloot deze in 1856 tot een flinke verbouw en gedeeltelijke afbraak.
De bovenliggende verdieping, die nog steeds woning was, werd verbouwd tot een tweetal zalen en hier werden door de tijd heel veel vergaderingen, gedichten- wedstrijden, toneelvoorstellingen en verkiezingen gehouden.

In 1883 komt Jacobus Lijbering in beeld, hij wordt nu op deze plaats herbergier en hotelhouder en de modernisering van die tijd bracht met zich mee dat ook hij aan het verbouwen sloeg in 1887. De naam wordt ook veranderd in “Hotel Lijbering”.
De periode van begin 1900 tot 1920 is zakelijk gezien een zwakke periode, of dat kwam door de economie of het beleid eraan schuldig was is moeilijk te zeggen. Een van de eigenaren uit die tijd – Lieffert Stuut - heeft in 1904 als eigenaar van de “Harmonie “ op de Fetze de stap gewaagd en kocht “Hotel Lijbering”.
De periode van 1911 tot 1919 is er een van pachters, geldschieters en investeerders, het gaat berg afwaarts. Hierin komt verandering als Jan Alleszn van der Werff met mede-eigenaren het hotel koopt en het onderbrengt in een NV. Na een aantal jaren en diverse beheerders wordt toch besloten om het hotel te verkopen
Het was nu weer “NV Hotel de Posthoorn” geworden en als jongste commissaris binnen deze NV vond dhr. M. Miedema het geen pas, dat het hotel voor Dokkum verloren zou gaan. Het zou onzeker zijn wat men er na de verkoop mee ging doen. Na gedegen overleg – o.a. met z’n vrouw – besloten ze samen het hotel te kopen en te exploiteren.
Het was mei 1941, het was oorlogstijd en nu niet bepaald een gunstige tijd om iets op te zetten. Om een indruk te geven over de toestand: De “NV de Posthoorn” verhuurde het geheel de laatste jaren voor slechts 10 gulden per week.
Zo rolde dhr. Miedema van vertegenwoordiger in de baan van hotelexploitant met slechts een lichtpuntje, dat dhr. G. Bits, als kelner reeds vele jaren daar werkzaam, er bleef werken tot steun van de familie Miedema. De zaken gingen evenwel niet zo goed, want tijdens en vlak na de

oorlog had men inkwartiering, eerst van de Duitsers en later de Canadezen en Engelsen, het geld lag zeker niet voor het oprapen.

Op Woensdag 22 januari 1941, des namiddags 3 uur zal notaris Zwart, prov. Publiek verkoopen:
Het van ouds bekende HOTEL, CAFE en RESTAURANT, "de P O S T H O O R N" groot 290m2, zijnde het eenigst eerste rangs hotel ter plaatse.

Het pand welke is voorzien van gas, electrisch licht en waterleiding, bevat o.a. ruime entreezaal met aangrenzend zaaltje, eetzaal, 13 logeerkamers, groote zitkamer en groote bovenzaal, waarin societeit wordt gehouden en welke zaal (met ruim toneel) geschikt is voor het houden van toneeluitvoeringen en andere festiviteiten, vergaderingen, verkoopingen enz. enz.

De koper is verplicht de geheele hotel- en cafeinventaris over te nemen.

Maar er werd doorgezet en vrij snel na de bevrijding ging men voorgoed aan de slag. Als eerste hotel in Dokkum kreeg men hier stromend warm water op de kamers en centrale verwarming. Eveneens werd er flink verbouwd en werden de kamers gemoderniseerd en zo heeft Dokkum het hotel "De Posthoorn" jarenlang gekend en het was er een komen en gaan van zakenlui en toeristen.
Natuurlijk bleef men bij de tijd en vonden er meerdere verbouwingen plaats, zoon Frits kwam erbij in de zaak, hij nam, samen met z'n vrouw, in 1972 het hotel over.
Nadat de familie Van der Ploeg er tussentijds ook nog de scepter zwaaide, is het geheel nu in handen van de dames Femmechien en Sabina Reitsma.
Eerst huurden ze het bedrijf maar sinds 2003 zijn ze eigenaressen van een hotel met 34 kamers, café, restaurant en een tweetal terrassen en hebben ze te doen met zaalverhuur, catering, dependances in De Blauwe Clok en het beheer over de Halve Maen. De laatste verbouwing van 2009 is geweest het café/bar gedeelte daar waar vroeger de "Blauwe Clok" was.
Het aanzien van Dokkum mag er zijn met de uitstraling van deze plaats en we mogen hopen dat het ook te allen tijde met een horecafunctie mag blijven bestaan.

(NB. De Posthoorn is plaats van samenkomst van de Najaarsvergadering van de Historische Vereniging Noordoost Friesland, zaterdag 9 okt. 2010)

EEN BIJZONDERE PLEK VOOR EEN GRAFSTEEN

Hessel de Walle ([redacted]

Nadat mijn boek ***Friezen uit vroeger eeuwen*** in november 2007 op de markt kwam, is mijn speurtocht naar oude grafstenen onverminderd doorgegaan. En niet zonder succes. Mijn bestand is inmiddels uitgebreid van iets meer dan 5000 toen naar ruim 5500 nu.
In de afgelopen jaren zijn weer verschillende kerken gerestaureerd. Vaak wordt dan gelijk de vloer opgebroken en met enig geluk komen dan tal van oude grafstenen tevoorschijn. De kerk van Stavoren was daarbij wel een hoogtepunt. Totaal onverwachts kwamen daar rond de 100 grafstenen te voorschijn. Grotendeels onbekend. En onlangs leverde St Jacobiparochie weer een twintigtal nieuwe stenen op. Regelmatig krijg ik ook meldingen van toevallig gevonden grafstenen. Ze komen bijvoorbeeld naar boven bij het graven van een graf of ze blijken vergeten in een schuur te staan. Half juli dit jaar kreeg ik een melding van een steen die in Dokkum door iemand als stoep gebruikt zou worden. Het adres trok gelijk mijn aandacht: dat was tegenover mijn vroegere ouderlijk huis van 35 jaar geleden. Het opschrift van de steen zou ik wel kennen, maar hoe dan ook een bezoekje waard!
Afgelopen zaterdag stond ik dan in de druilerige regen bij de steen. De bewoner was niet thuis maar ik had zijn toestemming al. Snel onderzoek leerde me dat de steen nieuw voor me was. En dus fotograferen in de regen het opschrift proberen te noteren.

ANNO 1693 DEN 14 DECEMBER IS IN DEN HEERE GERVST DIE EERBAREN ENDE DEUCHTSAMEN EELCKIEN IANS INT LEEVEN HUISVROUWE VAN DEN EERSAMEN ABE HIDDES OUT ONTRINT 37 IAAR EN LEIT HIER BEGRAVEN
ANNO 1716 DE 7 MAYUS IS IN DEN HEERE GERVST DEN EERSAMEN ÆBE HIDDES IN LEEVEN HUISMAN TOT HANTUMHUYSEN OUT INT 61STE IAAR ENDE LEIT ALHIER BEGRAVEN

Enig speurwerk in de bestanden van Tresoar leverde een huwelijk op van 21 april 1678. Die dag trouwen Aebe Hiddes van Hantumhuizen en Eelck Jans van Ternaard. Kinderen zijn helaas niet te vinden. Waren ze doopsgezind? Wel trouwt ook in 1678 broer Leeuwe Hiddes met Aeltje Jans. Leeuwe wordt bij dit huwelijk een zoon genoemd van Hidde Abes. Op 28 juli 1695 trouwt Abe Hiddes opnieuw, nu te Hantum en met Meynske Sybes. Ook van dit huwelijk zijn geen kinderen te vinden.
Abe Hiddes was blijkens zijn grafsteen boer te Hantumhuizen. Lag de grafsteen daar ook? En in de kerk? De huidige eigenaar heeft de steen overgenomen van een kennis die hem in zijn tuin had gevonden. Hij zou oorspronkelijk afkomstig zijn uit de kerk van Hantumhuizen en daar op een grafkelder gelegen hebben. Nog voor 1795 zou deze steen dan verwijderd zijn. Dat verklaart wel waarom de wapens niet zijn uitgekapt.
Op de grafsteen zijn deze wapens duidelijk zichtbaar. Het gaat om echte boerenwapens met de halve Friese adelaar:
Bij hem zien we verder een huismerk en bij haar drie klavers verticaal.
Mogelijk heeft iemand nog meer informatie over de mensen op deze grafsteen. Voor mijn collectie is de tekst hoe dan ook een welkome aanwinst.

J.F. DIJK, HOROLOGIEMAKER

Jan de Jager ([redacted]

Toen ik in de kerstvakantie een keer op het archief was, kwam ik Gosse Minnema uit Damwoude tegen met een heel apart kaartje, wat volgens hem wel oud moest zijn. Ik vroeg hem het te mogen fotograferen en hier was geen bezwaar tegen. Na nader onderzoek bleek het inderdaad ook heel oud te zijn. Het kaartje moest van voor 1869 zijn, want toen is de familie waar het over gaat naar Amerika vertrokken. Ik weet niet met welk schip ze zijn vertrokken of waar ze naar toe zijn gegaan. Helaas heb ik niet gevraagd waar het kaartje vandaan kwam. Wel hebben we toen uitgezocht om welke familie het ging. Hieronder het resultaat.

Het gaat om de volgende familie:
Jacob Folkerts Dijk * 07-11-1816 te Dokkum, zv Folkert Jacobs Dijk en Trijntje Dirks Keuning, Beroep: goud- en zilver smid,
① Huwt op 06-05-1841 te Dokkum met
Sjoukje Glasius * 17-09-1815 te Dokkum ✝19-01-1859 te Dokkum, dv Wierd Pieters Glasius en Elske Rodenburg.
Uit hun huwelijk:

1. Trijntje * 17-02-1842 te Dokkum
2. Wierd * 01-09-1844 te Dokkum *(Gaat eerst alleen naar Amerika)*
3. Folkert * 10-01-1847 te Dokkum
4. Elske * 08-06-1849 te Dokkum
② Huwt op 15-01-1852 te Dokkum met
Annigje Hetting * 06-09-1832 te Dokkum, dv Ale Jans Hetting en Antje Peters Looyinga. Uit dit huwelijk:
5. Jan * 15-03-1853 te Dokkum ✝28-03-1853 te Dokkum
6. Alle * 14-04-1854 te Dokkum
7. Dirk * 20-01-1856 te Dokkum
8. Anna * 03-10-1857 te Dokkum ✝17-02-1858 te Dokkum
9. Jacob * 15-02-1860 te Dokkum
10. Albertus * 04-02-1862 te Dokkum ✝31-05-1862 te Dokkum
11. Sjoukje * 19-04-1863 te Dokkum
12. Annigje Jacoba * 24-08-1865 te Dokkum
13. Pieter * 25-12-1867 te Dokkum
Ze woonden op de Grote Breedstraat (A32) , in het pand waar nu de firma Rosier de winkel heeft.
Jacob ging met vrouw en negen kinderen zijn geluk in Amerika zoeken.

WOUDBOERDERIJTJES

Friese 'wâldhúskes' bijna verdwenen

Ze woonden in plaggenhutten, spitketen of houten krotwoningen. Het werden woudboerderijtjes. Begin 20ste eeuw waren de arbeiders in de Friese Wouden, de zandgronden in het oosten van Friesland,vaak erbarmelijk gehuisvest.
Met de Woningwet van 1902 keerde het tij. De houten hokken werden afgebroken. Dankzij subsidie aan gemeenten en nieuwe woningbouw-verenigingen kwam er nieuwbouw. Op goedkope grond werden kleine boerderijtjes neergezet met een klein voorhuis dat overging in een iets bredere stal. Van de honderden huisjes zijn er nog weinig over, gesloopt vanwege de matige kwaliteit of, mogelijk, uit schaamte over deze symbolen van armoede. Andere zijn 'onherstelbaar verwoest',volgens architectuur-historicus Peter Karstkarel. 'Het zijn villa's geworden.'
Ook de laatste oorspronkelijke wâldhúskes zijn in gevaar, vanwege de bescheiden huur, het dure onderhoud of de waardevolle plek. Het boek *Woudboerderijtjes*, een onderzoek en fotoboek van het fenomeen, moet dat tegengaan.
Woudboerderijtjes - Kleine boeren op de Friese zandgronden. Bauke Boersma. Friese Pers Boekerij; 165 pagina's; ISBN 9789033009044.
Overigens zijn er nog echte Friese 'wâldhúskes' te bewonderen in de Sukerei te Damwoude en het Openluchtmuseum in Arnhem.

MODDERGAT DE OERE,
VAN BOERENPLAATS TOT VISSERSDORP

Paul Hillebrand, Moddergat ([redacted]

Dat het vissersdorp Moddergat een rijke geschiedenis heeft, zal iedere bezoeker aan het buurtschap De Oere direct duidelijk zijn. De vele vissershuisjes, het monument en Museum "'t Fiskershúske" vertellen het verhaal van de zeevisserij.
Ook het huis De Oere 10-12 heeft een vissersverleden. In 1883, het jaar waarin een groot deel van de Moddergatster vissersvloot verging, werd het pand bewoond door twee vissersgezinnen. Het voorhuis was het onderkomen van Tiete Waeltjes Post, schipper van de WL 1 *"De Vrouw Trijntje"* en in het achterhuis woonde Kornelis Sipkes Visser, schipper van de WL 2 *"De Nooitgedacht"*. Beide schepen vergingen in 1883 en negen van de tien opvarenden verdronken. Alleen Gerben Basteleur overleefde deze ramp.
Dit tragische voorval was voor mij de aanleiding om onderzoek te doen naar de vroegere bewoning van dit huis. Het Streekarchief Noordoost Friesland blijkt een schat aan historische informatie te bezitten, ook over het Moddergat en zijn vroegere bewoners. Na ruim twee jaar daarin te hebben mogen "sneupen" ben ik aardig wat over hen te weten gekomen.

boerenwoning uit 1684

De Oere 10-12 is het oudste nog bestaande huis in Moddergat, destijds gebouwd in de noordoostelijke hoek van een perceel bouwland. De vroegste vermelding van een gebruiker van deze grond met een huis is te vinden in het Floreenkohier uit 1684. Frans Fetses bewoont dan een huisstede (een erf waar een huis op staat). Na zijn dood blijft de weduwe Etje Cornelis Hooghacker hier nog wonen op de "plaets", een boerderij. Of zoals in 1700 vermeld staat:
"Frans Fetses wed.e tot Nes als Eigenaer en Bruicker van sijn plaets groot 30 pondten, de zeedijck ten noorden, de Herewegh ten zuijden."
Waar deze boerenplaats stond is niet met volle zekerheid te zeggen, maar zeer waarschijnlijk is het De Oere 10-12.
Wel zeker is, dat Auke Sjolles van 1713 tot 1748 eigenaar en bewoner is. Het is dan nog steeds een boerenbedrijf. Tot hij in 1742 een nieuw huis laat bouwen, het huidige De Oere 20.

visserswoning

Als nieuwe bewoners komen in 1748 de weduwe Emke Foekes en haar zoon Tjerk Alberts. Volgens de Speciënkohieren bezitten zij geen vee of land,

waaruit blijkt dat het huis in deze periode geen boerenbedrijf meer is, maar waarschijnlijk al een visserswoning. Moddergat ontwikkelt zich in deze periode als vissersdorp. Zo worden er tussen 1751 en 1759 maar liefst 9 huizen bijgebouwd, veelal "dijkwar", aan de dijk. Huizen zonder land, dus vissershuizen. De Leeuwarder Courant meldt in 1761 aan vis-opkopers:
"BEKENTMAKINGE Word by dezen aan alle VIS-JAGERS in deze Provincie bekent gemaakt, dat de vrye Inkoop van ZEE-VIS in de Grietenye Westdongeradeel van nu af aan weder open is gestelt, zo dat ieder een lust hebbende zulks te onderneemen te Holwert, Wierum, en Paesens in 't Moddergat kan komen, en kopen na genoegen."

In 1779 vertrekt Tjerk Alberts naar een nieuw huis, maar zijn dochter Hylkje Tjerks blijft hier wonen samen met haar man Tjeerd Willems Visser. Hij vaart later op de WL 4.

↑
De Oere in 1925 met "strandgoed". Boven de meest rechts staande persoon het besproken pand.

Franse tijd
Tijdens Frans bestuur wordt het voorhuis vanaf 1806 als pak- en veilinghuis voor strandvondsten gebruikt. Het voorhuis staat dan geregistreerd als Districts Pakhuis van Westdongeradeel. Er stranden in deze periode vaak handelsschepen op de Engelsmanplaat. Veelal zijn het Moddergatster vissers die als eerste bij het wrak komen om opvarenden te redden en de scheepslading te bergen. Deze geborgen goederen en

scheepsonderdelen worden in het Pakhuis geveild. Tjeerd Willems schoonzoon Andries Nuttes de Jong is de beheerder. Tjeerd Willems blijft wonen in het achterhuis.

Uit de Leeuwarder Courant: *"De Secretaris A. JOHA, zal op Dinsdag den 16 September 1806 's morgens om 9 uur, by het Pakhuis aan de Zeedyk in het Moddergat onder Nes, by Boelgoed en Gereden Gelde verkopen; groot 30 Ankers HOLLANDSCHE GENEVER, een beschadigde Baal BOOMWOL en een BOOT. Wie hieraan gading maakt, kome op voorschr. Tyd en Plaats."*

Uit de Leeuwarder Courant van 20 juni 1925

In 1815 wordt het besluit genomen om het pakhuis te verkopen, omdat het geen dienst meer doet.
"Een Pakhuis en erf cum annexis staande en gelegen in Moddergat onder Nes gekwoteerd met Numero zesenvijftig belend ten oosten aan de wedue Wijtze Jans Visser, ten zuiden en westen aan Pieter Klazes van der Velde en ten noorden aan de weg of zeedijk." (...)
"Na wederoproeping geene verhoging meer geschied zijnde is Cornelis Johannes Koning voornoemd voor de door hem gebodene zom tot finale koper aangenomen hetwelk dezelfde heeft geaccepteerd, na alvorens verklaard te hebben de koop voor de helft in kwaliteit te hebben gedaan als bij monde gelastigde van zijne huisvrouw Jeltje Tjeerds."

Deze Jeltje Tjeerds Visser is de dochter van Tjeerd Willems. Door deze aankoop komt het huis dus weer terug in familiebezit. Van 1817 tot 1840 woont Kornelis Johannes Koning in het pand. Hij is visserman.
Vanaf 1824 bewoont Sipke Jans Visser het achterhuis. Ook hij is visser.

Tiete Waeltjes Post koopt in 1862 (het trouwjaar met zijn 2e vrouw Trijntje Thomas Fokkens) het voorhuis. Hij verdronk in 1883 op 63 jarige leeftijd op zijn blazer WL1 *"De Vrouw Trijntje"*. Een groot model van dit schip hangt aan het plafond van de Gereformeerde Kerk. Tjeerd Hiemstra bouwde het destijds van oude sinaasappelkistjes.
Kornelis Sipkes Visser woont in het achterhuis. Ook hij verdronk in 1883, op 61 jarige leeftijd op de blazer *"De Nooitgedacht"*. Om de herinnering aan dit dramatische gebeuren levend te houden staan beide scheepsnamen nu boven de buitendeuren geschilderd.
In 1935 nog met ladderstok en luik naar de nettenzolder.

Zo komen wij weer bij het begin van dit verslag. Een huis in Moddergat heeft vaak veel te vertellen. Niet alleen dit huis, maar ook nog vele andere.

DE BENDE VAN JAN HUT

Klaas Pera, ([redacted]

Naast de Criminele Sententies van het Hof van Friesland is het boek "Jan Hut, een oude historie uit de naaste omgeving" van de schrijver Frisius een belangrijke bron. Volgens de Friese kroniek-schrijver G. A. Wumkes werd dit boek uitgegeven in 1891. Het pseudoniem Frisius is vermoedelijk afkomstig van ds. Annaeus Frederik Eilerts de Haan (1834-1899), die onder andere predikant in Noordwolde was.
Hij beschrijft in dit boek een situatie van extreme armoede, bedelaars en zwervers in het zuidoosten van Friesland rond 1800. Merkwaardig genoeg werd er vaak 's nachts gebedeld. Zij werden toen nachtbidders genoemd. Eigenlijk schaamden zij zich voor hun armoede en in het donker werden de bedelaars niet gezien. Er waren echter ook agressieve "nachtbidders". Daartoe behoorde de bende van Jan Hut.

Levensloop van Jan Hendriks Hut
Jan Hendriks "Hut" van der Wijk wordt geboren te Oudehorne in 1775, als zoon van Hendrik Jans van der Wijk en Janke Bartelds. Hij overlijdt op 28-jarige leeftijd op 5-2-1803 in Leeuwarden. Vermoedelijk is "Hut" een bijnaam voor Jan Hendriks, verwijzend naar de plaggenhut waarin hij woont, want in 1811 neemt deze familie de achternaam Van der Wijk aan. Jan trouwt op 29-10-1797 in Schurega met Geeske Matthijsses van der Wijk, geboren rond 1762 in Schurega. Zij is een dochter van Mathys Freerks en een onbekende vrouw. Geeske Matthijsses van der Wijk overlijdt op 6-4-1852 in Oudehorne (zie verder mijn genealogische website: http://www.genealogieonline.nl/stamboom-helmantel/

De bende actief en berecht

Er zitten vijf mannen in een gedeeltelijk ondergrondse plaggenhut in De Compagnie (onder Jubbega). Het zijn Jan Hut (van der Wijk), Alle Harmens, Matthijs Freerks (van der Wijk), Johannes Everts en Reinder Karstens. De hut heeft een geheime nooduitgang. “Het ontwerp van die loopgraaf lijkt afgekeken te zijn van de wilde konijnen.” De mannen bespreken met elkaar wat hun volgende inbraakklus zal zijn. Jan Hut, Matthijs Freerks, Johannes Everts en Alle Harmens gaan op 27 december 1802 via Nijeberkoop naar een huis "op Tronde" onder Elsloo. Dat huis wordt bewoond door de 70-jarige winkelier Sierdt Jans. De bende breekt daar in en steelt op zolder beddegoed en garen. Daar vertrekken ze vroegtijdig, omdat de bewoner gewekt wordt door het lawaai en heel hard begint te schreeuwen. De dieven zijn in de ochtend van 28 december 1802 weer terug in De Compagnie.
In de nacht van 29 op 30 december 1802 trekken Jan, Alle, Matthijs, Johannes en Reinder naar De Blesse, een buurtschap onder Blesdijke, waar ze rond middernacht arriveren bij de plaatselijke herberg aan de Heereweg. Dan overvallen ze de slapende herbergier en zijn vrouw: Otte Nicolaas Colé (Tresoar: Otte Nieklaas Calle) en Jacobje Engberts Dalsma. Het oudere echtpaar wordt zwaar mishandeld en vastgebonden aan handen en voeten. De dieven vertrekken met vijf zware zakken aan gestolen waar. In de ochtend van 30 december 1802 weet de 66-jarige Jacobje haar voeten los te wrikken. Ze strompelt naar de bakker Berend Gerrits, waar haar zoon Koene (uit een voorgaand huwelijk van Jacobje) werkt als knecht. Koene Luiten Pit, 29 jaar, is tevens executeur (eksteur= gerechtsdienaar met opsporingsbevoegdheid). Hij organiseert meteen een dievenjacht. In de nacht van 30 december 1802 overlijdt zijn stiefvader, de herbergier Otte Nicolaas Colé, aan zijn verwondingen.

Op 31 december 1802 verdelen de dieven het geld en de sieraden in de hut van Johannes Meelis (= Johannes Meiles van Houten). Het toevallig passerende echtpaar Gosse Oenes Kort en Grietje Durks is echter rond 19.00 uur getuige van deze duistere praktijken. Grietje Durks, die ook in de Compagnie woont, kent alle namen van de dieven. Ze licht het slachtoffer Jacobje Engberts Dalsma in, die dit doorgeeft aan justitie. Op 4 januari 1803 worden drie dieven opgepakt: Jan Hut, Johannes Everts en Reinder Karstens. Ze worden overgebracht naar de gevangenis van Heerenveen. Johannes Everts, de (joodse?) "man met het lamme handje", geboren te Bodegraven, weet echter te ontsnappen, omdat de beide bewakers zitten te slapen. Zo weet hij zijn straf te ontlopen. Hij is nooit meer terug gevonden.
De dan 28-jarige Jan Hut wordt overgebracht naar de gevangenis "Het Blokhuis" te Leeuwarden. Hij wordt door de rechters schuldig bevonden aan de inbraak te Elsloo en de roofoverval te De Blesse. Op 5 februari 1803 mag hij 's morgens nog afscheid nemen van zijn vrouw Geeske Matthijsses van der Wijk, die ook opgesloten zit in het Blokhuis. Om 13.00 uur wordt hij op het Galgeveld te Leeuwarden opgehangen. Zijn handlangers Mathijs Freerks en Alle Harmens worden enige tijd later ook gearresteerd. Samen met de op 4 januari al gepakte dief Reinder Karstens ondergaan zij dezelfde straf als hun leider Jan Hut. Zij worden met z'n drieën op 22 februari 1803 opgehangen. De tipgevers Gosse Oenes Kort en zijn vrouw Grietje Durks ontvangen als beloning f 500,-. Dat geld is al heel snel op. Zij raken dan zelf ook op het dievenpad en komen in de gevangenis terecht.
(met dank aan Willem Kamminga, Reinder Tolsma, Anton Musquetier, Hans Zijlstra, Nynke van den Hooven en Tresoar)

JACOBJE ENGBERTS DALSMA

Mijn onderzoek naar de bende van Jan Hut is weliswaar afgelopen, maar ik wilde toch nog enkele opvallende zaken doorgeven. Een kroongetuige in de rechtszaak tegen Jan Hut was het slachtoffer Jacobje Engberts Dalsma. Tijdens de overval werd zij behoorlijk mishandeld, in haar gezicht en op haar neus geslagen, vastgebonden aan handen en voeten. Haar hersenen hebben echter niet geleden onder de mishandeling. Jacobje was een bijzonder intelligente vrouw met een fotografisch geheugen en veel mensenkennis. Ze merkt bijvoorbeeld op, dat één van de bendeleden een joods accent had. Het bewuste bendelid, Johannes Evers of Ebels, zei tegen zijn companen:

“Het bes(h)te, het bes(h)te.” Daarmee bedoelde hij natuurlijk, dat ze alleen de beste spullen van het echtpaar moesten stelen. Maar Jacobje heeft heel goed opgelet. Er staat in de Criminele Sententies: “Na de uitspraak van deze woorden kwam het haar niet onwaarschijnlijk voor, dat deze een jood was.” Dan is er nog iets opvallends aan deze vrouw. De dieven nemen uit meerdere kasten diverse spullen mee. Zij weet zich alles haarfijn te herinneren. Daar hebben wij een indrukwekkende inventarislijst van vier A-4’tjes aan te danken. Zelfs de rechters waren daar ondersteboven van volgens mij, want in de rechtsverslagen wordt die inventarislijst wel drie of vier keer herhaald. Ieder kledingstuk beschrijft ze heel gedetailleerd, compleet met de opschriften van ingenaaide etiketten. Echt ongelooflijk. De dieven hadden niet zo’n last van hun geweten. Wel waren ze ergens erg bang voor. De angst om opgepakt te worden door de exeteur (= politie-agent) en om opgehangen te worden was groot. Dan is het des te opmerkelijker, dat ze een overval pleegden op de kleinzoon van de beul van Leeuwarden, Hans Jurrien Cael (Kahle of Calle). Dat hebben ze waarschijnlijk niet geweten. Met hulp van twee genealogen heb ik de voorouders van Otto Nicolaas Callé kunnen achterhalen. **Zie de bijlage(?)**. Egbert Lantinga is zelf afkomstig uit De Blesse, waar de overval heeft plaatsgevonden en weet alles van de grensstreek tussen Oost-Friesland en Overijssel. Verder heb ik hulp gehad van René Remkes, een expert op het gebied van scherprechter (beulen) families, die overigens alleen maar konden trouwen met leden van andere beulenfamilies.

ERRATA

Bij het nog eens nalezen van mijn artikel in De Sneuper nr 97 kom ik tot mijn schande een tweetal door mij gemaakte fouten tegen.
Op bl.83 moet de datum bij het artikel van de Leeuwarder Courant zijn: 4 februari 1842.
Op dezelfde bladzijde staat:
De familie Edelman was Hervormd op de kinderen van Franciscus Hubertus Edelman na die door hun moeder Kanke Alles Klaver Doopsgezind zijn opgevoed.
Dit moet zijn:
De familie Edelman was Hervormd op de kinderen van Franciscus Hubertus Edelman na die door hun moeder Martje van der Werff en hun inwonende grootmoeder Kanke Alles Klaver Doopsgezind zijn opgevoed.
Ron Keizer

KOZAKKEN IN NOORDOOST FRIESLAND, 1813

Hans Zijlstra, ([redacted]

In Sneuper 79 schreef Douwe Zwart al eens over de **Kozakkenpleats** in **Ternaard**, waar mogelijk eind 1813 Kozakken tijdelijk in kwartier lagen en een (bewaard gebleven) drankfles achterlieten op de zolder van Eckama State.
Recent kwam ik een andere verwijzing naar Kozakken in Noordoost Friesland tegen, die me deed besluiten nader onderzoek te doen. Met deze vondst begon het:
Provinciaal Archief Staten van Friesland. Inventarisnummer 6257, 439, 12 mei 1815. Geïnventariseerd door Anton Musquetier, www.altijdstrijd vaardig.nl. Gedetailleerde Staat der achterstallige Schulden ten laste van de Gemeente **Anjum.** Voorgedragen aan Hun Edele Grootachtbaarheden de Gedeputeerde Staten van Vriesland ten fine van autorisatie tot voldoening dezer Schulden uit de 10 perCents heffing op de plaatzelijke Inkomsten dezer Gemeente over den Jare 1814.
1813
van den 22 tot en met den 29 November 1813
wegens Transport van vijf kanonnen met kruid en verdere amunitie van Oostmahorn na Groningen, op order van den Overste der Kosakken **Garonsij Prusakov** gedaan door **Douwe** en **Teede Jan Douwes**, Schippers op Ezumazijl, eene Zom van f 120,-
idem wegens wagenvragt gedaan door **Anne Hettes Walda**, van Anjum naar Kollum, ter Overbrenging van een OnderOfficier der Kozakken met een Wagen bespannen met drie paarden f 8,-
idem wegens arbeidslonen en verbruikte goederen en huur van gebruikte goederen, tot het verwerken en Inschepen van geschut en Amunitie van Oostmahorn naar Groningen, een zomma van f 148,-
Transporteere f 276
1814
van 1e Augustus tot Ultimo December 1814
wegens Onderwijs gegeven door den Onderwijzer **Voetman**, aan de Tamboers bij den Landstorm deze Gemeente (vermits ontoereikendheid van het fonds der Onvoorziene Uitgaven) eene Zomma van f 63, 15
Totaal 339,15,-

Wat was er aan voorafgegaan? Na de smadelijke nederlaag van **Napoleon** tijdens de veldtocht naar Rusland, waarbij met name aan de rivier Berezina

duizenden doden vielen, begon de Franse bezetter in Noord-Nederland ook spoedig de gevolgen te merken. Van 16 tot 19 oktober 1813 vond bij Leipzig de Volkerenslag plaats en werd Napoleon gevangen genomen en naar Elba verbannen. Zijn tegenstanders, waaronder Kozakken, bevrijdden de bezette gebieden van de Fransen. Op 9 november 1813 vielen de Kozakken Gramsbergen binnen. Het opperbevel in onze gewesten lag bij **prins Leonid Narischkin**. Al op 12 november galoppeerde een groep ruiters 'met gevelde lans en lossen teugel' de stad Zwolle binnen. De kozakkengroepen, die deel uitmaakten van de geallieerde legers van Rusland en Pruisen, kwamen hier met het doel ons van de Franse overheersers te bevrijden. Een stroom van negatieve verhalen en geruchten had er echter voor gezorgd, dat hun komst niet met blijdschap, maar met grote angst tegemoet werd gezien.
Op 12 november 1813 verschenen de eerste Kozakken voor de Heerepoort te Groningen, dat al snel het hoofdkwartier van de Kozakken in het noorden zou worden. Op 14 november waren reeds Winschoten, Groningen en Zoutkamp door de Kozakken bezet. Op 15 november arriveerde een volgende groep Kozakken onder leiding van kapitein **Howarow** in Groningen. Op 16 november een groep met majoor baron **Rosen** en even later 100 man cavalerie onder aanvoering van majoor **Barabansikow**. Op 23 november 400 kozakken met generaal majoor **Hawaisky IV** en kolonel vorst **Lapuchin**. En op donderdag 18 november stonden ze onder leiding van **Jesov Rebreev** met 30 man in Leeuwarden.
De onverstaanbare, bebaarde, in vreemde kledij gestoken en op minipaardjes rijdende ruiters maakten grote indruk op de lokale bevolking en de Fransen. Zich snel verplaatsend wekten ze de indruk met velen te zijn maar in werkelijkheid waren het vaak maar groepen van enkele tientallen ruiters. De Fransen vluchtten in paniek de vestingsteden in (zoals Coevorden en Delfzijl) of Friesland uit (velen per schip vanuit Harlingen naar Amsterdam).
Net zoals de Franse bezetters moesten de Kozakken door de plaatselijke bevolking onderhouden worden, waarbij het opviel dat ze van veel drank en vet eten hielden. Enkele maanden eerder beschreef de in het (dan al terugtrekkende) Franse leger werkende chirurgijn **Jan Rienks van der Leij** uit Vrouwenparochie in een brief op 4 september 1813 te Lauenburg (Duitsland) aan zijn vrouw, ouders en schoonouders: “Dan avonds agt uur of 9 dat atten wij weer zoo op den zelfden manier als middags. Dat men deed anders haast niet als eeten en drinken. Daar zijn wij elf dagen geweest. Maar wij hebben het weer moeten verlaaten. Wij laggen er met een hondert man of 4. Wij zijnder de avonds om 10 uur met stillen trommen uitgemasseerd en de nagts om 2 uur waaren er al een groot 1000 kozakken in. Derhalve kunnen Uld wel denken dat wij gedugt in ’t gevaar

geweest zijn en in het masseeren ook want het is 3 uuren van Lauenbourg. En het is altemaal bossen en bergen en daar ben die kozakken altoos in nagts en daags. In die bossen daar houden zig ook veel wilde zwijnen en herten in op. Zoo ze mij verteld hebben edog ik heb er er nog geen gezien. Wij leggen thans hier met zoon 17 a 1800 man. De kozakken laten zig hier alle dagen zien op een afstand".
Uit een 'Opgave van Verteeringen verstrekt ten behoeve der geallieerde Legers, voorgevallen in de Gemeente van Anjum', door de schout van Anjum op 8 november 1814 blijkt in detail dat op 22, 23 en 24 November 1813 zijn 'Verteeringen gemaakt door Een Officier en 18 Kozakken te Oostmahorn en Ezumazijl, bij gelegenheid van het vervoeren van het geschut en amunitie van Oostmahorn naar Groningen op order van den Overste Garoncij Prusakov een zomma van Twee Hondert Zeven en dertig Guldens, Veertien stuivers agt penningen 237,14,8'.
En de schout van Ee, **J. van Assen**, betaalt namens de gemeente aan **G.R. Kooistra** en **Jan Sakes Buwalda** te Ee, 'wegens het vergezellen van eenige Kozakken van Ee naar Dockum op den 22 Nov 1813, zomme 4,-,-'.
Ook de volgende declaratie geeft een mooi inzicht in de grote dorst en eetlust van de Kozakken: 'Eenen declaratie van verteringen welke door het Gemeente bestuur van Ee zijn betaald bij gelegenheid van het doortrekken der Russische Kozakken door deze gemeente over 1813.
Aan **C.S. Nauta**, kastelein op de Nieuwe Zijlen onder Engwierum wegens gemaakte verteerringen op den 16, 21, 24 en 25 Nov 1813, zomma 50,6,8
Aan de wed **Gerke Ruurds de Vries** onder Aalsum, wegens gemaakte verteeringen op den 24 Nov 1813. 4, 4,-
Aan **Rinze Oebeles van der Heide** onder Aalzum, wegens verteeringen op den 20, 21, 26 Nov en 28 Dec 1813 zomma 34,18,-
Aan **Pieter Pieters Boomsma Junior** te Oostrum, wegens verteeringen op den 20e Nov 1813 6,7,-
Aan **Jelle Siebrens Faber** te Ee wegens verteeringen gemaakt op den 22 November 1813, zom 5,8,-
Tezamen 101,3,8'.
Op 21 november 1813 ankerden enkele kanonneerboten onder aanvoering van zeeluitenant **A.C. Edeling** voor de schans/ batterij te **Oostmahorn** om vervolgens van de maire van **Anjum** te vernemen dat deze reeds door de Kozakken bezet werd. De maire dacht in eerste instantie met een mogelijke vijand te maken te hebben en riep de inwoners op paraat te zijn doch dit bleek niet nodig. In een brief d.d. 24 december 1813 bedankte hij allen. Op de 22e december had hij ook de 'Commandant van het departement Vriesland', **G.F. van Asbeck**, om hulp gevraagd, die hem per omgaande meldde dat als het werkelijk een vijandig schip zou zijn hij direct steun van luitenant **Fockema** te Dokkum kon inroepen.

Eveneens op 24 december bood de maire aan de Commandant van het departement Vriesland aan, na een oproep van 18 december 1813, ‘drie personen alle voorzien met een **Ganzeroer*** aan UwHoog Ed.Gestr. aan te bieden om de Franschen welke zich nog in Delfzijl genesteld hebben verder hunne pas af te snijden, en hen tot de overgave van die Vesting te noodzaken’; de vrijwilligers waren **Durk Siebrens van der Scheep, Jacob Klazes Bouma** en **Albert Reinders Stienstra**. Met gevoel voor drama schreef hij: ‘Ik twijfel geenszins of dezelve zullen het hunne toebrengen om de Ongelukkige Inwoners van Delfzijl en Ommestreken van de zoo Gruwelijke en van alle Menschlijkheid ontblote mishandelingen dier Tijgers te Ontheffen; en tevens aanspraak kunnen maken op de gunst van Z.K.H. den Heere Prinse van Oranje onzen geliefden Souverein’. De vesting Delfzijl bleef het langst in Franse handen: pas op de 23e mei 1814 werd het geheel ontruimd.
Blijkens het transport van de munitie en kanonnen tussen 22 en 29 november 1813 van Oostmahorn naar het Kozakken-hoofdkwartier in Groningen kon in ieder geval een deel van de Kozakken al snel de bevrijde noordelijke gebieden weer verlaten om de gebieden verder naar het zuiden en westen te bevrijden. Op 24 november kwamen de eerste 300 Kozakken aan in Amsterdam.
Middels een ‘missive’ van 9 december 1813 verzocht de Anjumer maire aan ’Mijn Heer Den Raad van Prefecture **H. van Sminia**, waarnemende de functien van Prefekt van het Departement Vriesland’ om de eerder genoemde kosten van transport van kanonnen en munitie, alsmede ‘wegens verschenen huishuuren bij de Douanen in gebruik geweest’ een totaalbedrag van 455 gulden ‘autorisatie te willen vereeren ten einde deeze gelden bij wege van Personele Omslag over de Ingezeetene in te vorderen’.
Pas in 1826 kwam de Nederlandse regering over de brug met een vergoeding voor de kosten van het onderhoud van de Russische en Pruisische soldaten. Anjum kreeg 235 gulden, Ee 459,46 en Metslawier 505 gulden. Twee jaar later kregen de dorpen Ee, Morra en Engwierum nog een vergoeding van 1732,38 voor de paarden die in 1813 door de Kozakken gevorderd werden.
Wie waren nu deze Kozakken? Het woord 'Kozak' komt van het Turkse woord **quzzaq** wat "avonturier" of "vrij man" betekent. Ze zijn vooral bekend geworden als ruiters in het Russische leger. Kozakken bestonden vaak uit lijfeigenen, verarmde adel, horigen, en andere verschoppelingen van de maatschappij die niets meer te verliezen hadden. Ze verlieten het Russische kerngebied en vestigden zich aan de rand van het Russische Rijk, zoals aan de grens met Polen-Litouwen, maar voornamelijk in gebieden die nu deel uitmaken van zuidelijk Rusland en Oekraïne. Kozakken worden vaak genoemd naar de regio of rivier waar ze 'van oorsprong' vandaan

komen, zoals de **Don-Kozakken** (bij de rivier de Don) en de **Koeban-Kozakken** bij de gelijknamige rivier. De legereenheden van kozakken werden kozakken hosts genoemd en waren vaak gelijk aan de naam van de gemeenschap.

* Een **Ganzeroer** is een heel groot jachtgeweer met extra lange loop. Er kwam een lading hagel in waarmee dan een aantal ganzen tegelijk kon worden neergeschoten. Het was eigenlijk verboden (later in ieder geval), maar in het merengebied van Friesland lagen ze met zo'n groot roer in een roeibootje te wachten tot er een groep ganzen in het vizier kwam. Rink van der Velde heeft eens een boek geschreven: It guozzeroer. Op de achterflap staat: "It guozzeroer, in antyk stik sjitark mei de útwurking fan in kanon".

Bronnen:
- Sneuper 79, Kozakken in Ternaard? D.A. Zwart
- Friezen in het leger van Napoleon, J. Paasman, http://www.friezen-onder-napoleon.nl: brief chirurgijn/majoor in het 61e Regiment van Ligne, Jan Rienks van der Leij, Vrouwenparochie, 4 september 1813. Jan Rienks was geboren te Marrum op 9 juni 1792 als zoon van Rienk Jans van der Ley mr.chirurgijn te Ferwerd en Hiltje Daams Gelder. Hij was getrouwd op 25 april 1813 in de mairie Vrouwenparochie met Botje Allards Bekius.
- Wikipedia: Kozakken.
- Met gevelde lans en losse teugel. Kozakken in Nederland 1813-1814. Anne Aalders (onderwijzer, geboren te Rottum), 2002.
- Kolonel Marcus Busch: http://www.hetverhaalvangroningen.nl/story/121
- Jaarboek van het Koningrijk der Nederlanden 1814
- Mars et historia, 29e jaargang, nr 4, okt/dec 1995
-Skiednis fan Eastdongeradiel, Samme Zijlstra, p. 100, 112 en Streek ArchiefDokkum 195, brief 24 dec 1813 van de Maire Anjum.
- Diverse missives/brieven van de maires van Anjum en Ee, StreekArchief Dokkum: SAD- Oostdongeradeel 195= ingekomen stukken 1811-1812; 196= ingekomen stukken 1813; 200= register van door maire en schout verzonden stukken 1812-1816 (allemaal Archief van de Mairie en gemeente Anjum, 1811-1816)
-Met dank aan Reinder Tolsma voor het opzoeken en scannen van de bronmaterialen voor dit artikel!

VONDST IN ROTTERDAM:

Bruidegom Wiggert Waerts , jongeman , van Westergessel Bij Doccum Vrieslandt Bruid Jannitgen Jacobs weduwe van Mathijs Jacobs Plaats Rotterdam Datum trouwen 18-01-1637 Bron DTB Rotterdam Stadstrouw , index nummer 086.

ZOEKTOCHT NAAR GERRIT SAKES

Frederika de Vries ([redacted]

1 **Gerrit (Gerijt) Sakes de Vries** is geboren op 30-1-1756 in Surhuisterveen (Zuiderhuijster Veen). Gerrit is overleden op 9-4-1845 in Zuidbroek, 89 jaar oud. Gerrit:
(1) trouwde, 38 jaar oud, op 13-7-1794 in Kropswolde met **Aaltje Poppes**. Aaltje is geboren in Foxhol, gem. Hoogezand, dochter van Poppe Hindriks/Hindrix en Sijbrig Pieters. Aaltje is overleden ?
1 Sake. Hij is gedoopt op 5-7-1795 in Kropswolde. Sake is overleden?
2 Antje de Vries. Zij is gedoopt op 18-3-1798 in Kropswolde (gem. Hoogezand). Antje is overleden op 8-5-1840 in Groningen, 42 jaar oud.
3 Sibegje Gerrits de Vries. Zij is gedoopt op 5-4-1801 in Kropswolde, gem. Hoogezand. Sibegje is overleden op 7-7-1866 in Groningen, 65 jaar oud.
Sake en Antje zullen naar de ouders van Gerrit zijn vernoemd. De moeder van Aaltje heet Sijbrig Peters. Deze familie is eveneens afkomstig uit Friesland. In het volgende artikel wordt vermeld dat Gerrit Sakes een van de vele Friezen uit Surhuisterveen was die in Westerbroek terecht zijn gekomen om in het veen te werken en daar trouwen. Dat hij toen uit Surhuisterveen kwam wil natuurlijk niet zeggen dat hij daar ook is geboren.

SURHUISTERVEENSTERS IN WESTERBROEK,

door G.W. Nanninga

In het trouwboek van Westerbroek komen gedurende de periode 1772-1800 een opmerkelijk groot aantal huwelijken voor, waarbij één of beide parijen uit Surhuisterveen of naaste omgeving afkomstig zijn.
Dit merkwaardig feit zal ongetwijfeld het gevolg zijn van de vervening die in die tijd in Westerbroek een aanvang nam. In de Groninger kroniek van de beide Halsema's lezen we onder het jaar 1772: "Op 't einde van het voorleden jaar begon men sterk te baggeren in Westerbroek. Te Scharmer was zulks al lang gedaan". Dit is dus in overeenstemming met het feit, dat in dat zelfde jaar 1772 voor het eerst een huwelijk in Westerbroek werd gesloten, waarbij een Surhuisterveenster betrokken was.
De Friezen waren van oudsher bekend met de turfgraverij. Bij de ontginning van de veengebieden in het zuidoosten van de provincie Groningen, die tegen het einde van de 16e eeuw een aanvang nam, hebben de Friezen ook een belangrijke rol gespeeld. De namen Friesche Compagnie en later Nieuwe Friesche Compagnie getuigen hiervan.

Nog eerder dan in de provincie Groningen was in Friesland met de afgraving van venen begonnen. Vooral de doopsgezinden onder de Friezen hebben zich met de turfgraverij bezig gehouden. De stichting van de kolonie Surhuisterveen omstreeks 1600 is voornamelijk aan deze doopsgezinden te danken. Voor de betrekkelijk grote bevolking was er, vooral in de winter, dikwijls geen werk, zoals dat ook in andere plaatsen, die oorspronkelijk veenkoloniën waren, vaak het geval was. Men leefde er soms onder erbarmelijke omstandigheden in veenhutten, 'bagelhut'n" zoals men in Groningen zegt. Het valt dus niet te verwonderen, dat, toen men in Westerbroek en omgeving begon te vervenen, vele Surhuisterveensters derwaarts trokken.
Van het gehele Veenkoloniale gebied zijn de venen rond Westerbroek het langst in hun oorspronkelijke toestand gebleven. Deze streek bestond namelijk hoofdzakelijk uit laagveen, in tegenstelling met het gebied ten zuiden van het tegenwoordige Winschoterdiep, waar voornamelijk hoogveen werd aangetroffen. De veenlaag is anderhalf tot twee meter dik. De bovenste vijftig centimeter wordt uitgespit; het daar onder gelegene uitgebaggerd, gedroogd, en tot 'bageltörf", ook wel kortweg "bagel" genoemd, gesneden. Onder "törf" wordt over het algemeen de gestoken turf van het hoogveen verstaan. Deze verveningen geschiedden door particulieren, die daarvoor geen toestemming van de overheid behoefden.
In Westerbroek en het aangrenzende Scharmer werd echter zoveel gebaggerd, dat de Staten van de provincie Groningen vreesden, dat, door de zogenaamde ontgronding, de inkomsten der overheid mettertijd benadeeld zouden kunnen worden. In 1771 verscheen dan ook een plakkaat, waarbij de grondbezitters verplicht werden een zekere vergoeding aan het provinciale bestuur te betalen. Aan landverbetering werd weinig gedaan. Tot in onze eeuw bleven de turfputten er onaangeroerd liggen. In het Tijdschrift voor Staathuishoudkunde en Statistiek (negentiende deel) van 1860 wordt in een artikel "Onze landbouw in het jaar 1800" over deze streek gesproken als van een gebied vol riet en biezen, slechte weilanden en een armelijke bevolking. In het Aardrijkskundig Woordenboek van A.J. van der AA, dat een kleine vijftig jaar later verscheen (1849) staat het nog duidelijker. Bij de behandeling van Westerbroek wordt gesproken over 460 inwoners "die meest hun bestaan vinden in de baggelerijen, waardoor er groote waterplassen, meest naar de zijde van het trekpad (langs het Winschoterdiep) zijn ontstaan en hoe langer, hoe meer geboren worden, hetgeen een treurig voorkomen aan die streek geeft en onze nazaat van allen vasten grond en van diens vruchten zal berooven, want hoezeer de bodem wel laag ligt en moerassig is, zoo hebben toch enkele andere grondbezitters, die door dezen verachtelijken gouddorst niet gedreven worden, getoond hoe vatbaar deze bodem door verhooging, bemesting en

eene goede huishoudelijke behandeling, is om goede weilanden te worden en zelfs zekere houtsoorten met voordeel daarop te planten". Nu, 125 jaar later, moeten we constateren, dat alles nog al meegevallen is.
(Artikel in Gruoninga, 20e jaargang 1975)
Daarna volgt een lijst met Surhuisterveners die daar getrouwd zijn, te beginnen op 19 January 1772.
In die lijst volgt in 1794: 28 Juni proclamatie Gerijt Sakes J:M: geboren te Zuiderhuijster Veen woonagtig alhier en Aaltje Poppes J:D: geboortig en woonachtig te Foxhol. De lijst stopt op 28 Maart, 1802.
Ik heb al vele pogingen ondernomen om de ouders en verdere familie van mijn voorouder Gerrit/Gerijt Sakes te ontdekken. Tot heden is me dit nog steeds niet gelukt. Hij is degeen die de naam De Vries aanneemt. Helaas is daarvan niets meer te vinden. Is er iemand die misschien een helpende hand kan bieden in deze zoektocht?
Ik heb de samenstelling van zijn eerste gezin bijgevoegd. Zij hadden drie kinderen. De eerste twee namen zullen uit zijn familie komen. De derde is naar de moeder van zijn eerste vrouw genoemd.
Ik hoop nog steeds dat ik verder terug kan komen met mijn familie van vaderlijke stam. Frederika de Vries, Middelburg.

WEER TOEVOEGINGEN www.altijdstrijdvaardig.nl

Foto's van de kerkarchiefboeken door Anton Musquetier van:
Achlum-Hitzum-1656-1934
Birdaard-1645-1796
Blija-Hogebeintum-1611-1980
Dantumawoude-Driesum-Wouterswoude-1697-1898 en tot 1834 ook Zwaagwesteinde
Donkerbroek en Haule-1701-1934
Ferwerd-1654-1934
Hallum-1532-1934
Heeg-1610-1655
Herbaijum-1730-1903
Makkinga-Elsloo-Langedijke-1732-1897
Olde-Nijeberkoop-1714-1850
Oosterwolde-Appelscha-Fochteloo-1623-1966
Reitsum-Genum en Lichtaard 1717-1980
Sloten 1594-1934
Tjerkgaast-1772-1812
Wolvega-Nijelamer-Nijeholtwolde-Sonnega-1633-1934
Invt. nr. 202 Doopsgezinde Gemeente Hijum later Hallum Lidmaten-1654-1670, 1701-1708, 1730, 1761-1810

DOKKUM EN DE KOLONIËN (2)

Wil Schackman ([redacted] en
Reinder Tolsma ([redacted]

In dit tweede artikel over Dokkumers in Frederiksoord laat Schackmann zien over wat voor gegevens van de kolonisten men kan beschikken als het archief van de kolonie wordt doorgespit. Hij beperkt zich in dit artikel tot de gegevens die gevonden werden in de notulen van de Kleine Raad en tot de eerste kolonist uit Dokkum, Meindert van der Poort.
Het tweede deel van dit artikel bestaat uit een lange lijst van Dokkumers waarvan bekend is dat zij in Frederiks-oord of Willems-oord, de zogenaamde Vrije Koloniën (de kolonisten kwamen uit vrije wil) hebben gezeten. In volgende artikelen zal van een aantal van hen meer worden meegedeeld.

Meindert van der Poort met huwelijkse problemen
De eerste Dokkumer kolonist, Meindert van der Poort (die op de kolonie regelmatig wordt aangeduid als 'Poot'), was dus uit Dokkum gekomen met Antje Reinders of Reintjes of Rentjes, welke echtgenote op 17-07-1822 overlijdt op de kolonie. Meindert bleef zitten met 7 kinderen, waarvan Aletta, de oudste, in 1824 op 21-jarige leeftijd vertrok.
Hij hertrouwt in 1825 met Hendrikje Douwes, geboren te Texel in 1779, en reeds twee maal weduwe, van ene Bakker, van wie ze een in 1807 geboren zoon Jan Pieters Bakker heeft, en van ene Mooi, van wie ze een zoon Lammert Mooi uit 1815 heeft.

Op 27 mei 1826 komt Meindert in de Kleine Raad voor de koloniën, met daarin diverse koloniale gezagsdragers, melden dat het in dit samengestelde huishouden niet goed gaat:
Meindert van der Poort, van kol no 1, klagende over oneenigheden in zijn huisgezin, voornamelijk tusschen zijne vrouw en hem, en de voorkinderen van hen beiden. De vrouw zoude bij het uitdeelen van het dagelijksch brood onderscheid maken tusschen zijne en hare kinderen; hij verzoekt alzoo dat hare kinderen verplaatst zullen worden, ofte dat daarin op eene andere wijze worde voorzien.
Er is eene kommissie benoemd, om, zoo mogelijk deze oneenigheden uit den weg te ruimen, bestaande uit de Heeren Bersma, Bosma en van Wolda; welke zulks aanstaande maandag zal beproeven.

In de Kleine Raad van 17 juni 1826 brengt Meindert zijn dochter buiten de vuurlinie en de raad heeft daar begrip voor:

Poot van kol 1, verzoekende dat zijne dochter Renske voor 14 dagen naar Harlingen mag gaan, ten einde bij hare familie eenen dienst te zoeken; zij is van kleeding en reisgeld voorzien. Daar het, om meer dan eene reden, belangrijk was, dat dit meisje eenen goeden dienst bekwam, is het verlof toegestaan.

(Als in de Kleine Raad van 1 juli Hendrikje Douwes verlof vraagt voor een bezoek aan Texel, krijgt ze dat niet omdat ze in het huishouden niet gemist kan worden.)

In de Kleine Raad van 8 juli heeft Meindert blijkbaar een manier gevonden om van zijn stiefzoon Jan Bakker af te komen:
De kolonist Poot, benevens deszelfs stiefzoon Jan Bakker, verzoekende een verlofpas, voor eenen onbepaalden tijd, voor den laatstgemelden, ten einde in Vledder bij eenen boer te gaan dienen, bij wien hij zich provisioneel had verhuurd. (Om technische redenen kan de raad dit echter niet goedkeuren)

In de Kleine Raad van 12 augustus komt Meindert weer:
Meindert van der Poort, kol no 1, verzoekende dat zijne vrouws voorzoon Jan Bakker, waardoor hij meende vele onrust in zijn huis te hebben, van hem verplaatst mogte worden.
De raad is van oordeel, deze jongen van zijne moeder niet te mogen afnemen, tenzij de Heer Direkteur zulks mogte goedvinden en bevelen.

Maar vervolgens komt ook Hendrikje Douwes melden dat het niet meer kan, in de Kleine Raad van 30 september:
De huisvrouw van Poot, te voren Hendrikje Douwes genaamd, en toen huisverzorgster zijnde, kan thans met den bij haar ingedeelden zoon Jan Bakker niet meer te regt.

Daarop doet de Kleine Raad een voorstel tot overplaatsing naar een ander Texels gezin:
Jan Bakker, geplaatst bij Poot, kol no 1, hoef no 106, in te deelen bij de huisverzorgster de wed Westhoff in kol no 2, hoef nr 19 (of 49).

(Maar het is een volstrekt hierarchische organisatie, zo'n voorstel moet eerst door de directeur worden overgebracht aan de permanente commissie in Den Haag en die moet daarover in zijn vergadering besluiten. En dat is te laat, want de volgende melding komt uit de Raad van Policie van 21 oktober 1826, als voor moet komen: Jan Pietersz Bakker, oud 17 jaren, ingedeeld bij den kolonist Poot in kol no 1, wijk 3 beschuldigd van zijnen stiefvader, en twee van deszelfs voorzonen Sjoert en Hendricus Poot, geslagen en gestoten te hebben; **Hij wordt verhoord:**

Jan Pietersz Bakker had Sjoert en Hendricus Poot, zijns stiefvaders voorzonen, geschopt, en vervolgens zijnen stiefvader, die daarbij was gekomen, ook aangetast: alles was in drift geschied en het laatste had hij, volgens zijn zeggen moeten doen, om zijn eigen lijf te verdedigen.
(Van de beschuldigden van die dag wordt iemand veroordeeld tot de strafkolonie op de Ommerschans en verder is er een vonnis voor:)
XXX en Jan Pietersz Bakker worden voor vier etmaal gecondemneerd in de koloniale cachot, en Bakker daarbij tevens herinnerd dat zoo er wederom iets ten zijnen nadeelen mogt voorvallen, hij zich dan verzekerd kan houden van insgelijks een bewoner der Ommerschans te zullen worden.

Na zijn detentie in de strafkamer op de kolonie, wordt Jan ingedeeld bij de Texelse koloniste de wed Westhoff. Daar blijft hij tot hij mei 1829 ontslagen wordt. November 1829 keert hij weer terug en neemt hij zijn intrek bij zijn moeder en stiefvader (en blijkbaar gaat het dan goed).

Lijst van Dokkumers die naar de Vrije Koloniën werden gezonden tussen 1819 en 1840
(Opgenomen zijn de namen, de geboortedatum voor zover bekend en de datum van vertrek naar FO (Frederiksoord) met soms enkele gegevens)

Beekmans, Johannes, geb. 14-3-1810, naar FO 21 aug. 1820
Beer, Gosse de, wil niet n. Ommerschans worden opgezonden, armvoogden verzoeken BGM zulks niet te doen, 8-4-1839, liever naar koloniën
Bijl, Constant, geb. 6-12-1790 3 mrt. 1832
Op 2-2-1832 wordt hij geschikt verklaard om naar kolonie FO
Boomsma, Jan, laat zijn gezin in de steek, die daardoor in onderstand geraken, 27-2-1837, wil niet naar Ommerschans worden gezonden, liever naar koloniën, armvoogden verzoeken BGM zulks niet te doen, 8-4-1839, hij wil ontslagen worden uit koloniën, 22-6-1840, is dus wel opgezonden, armvoogden willen hem liever ontslagen hebben want zij hebben zijn 5 kinderen in onderstand 20-6-1840
Bosman, Fokke, bij contract wees- en armvoogden op 26-1-1820
Bree, Jitze de, geb. 1-4-1812 8 nov. 1833
Brink, Hermanus Roelofs, geb. 14-9-1810 27 aug. 1820
verzoekt om ontslag op 31-10-1836, wordt toegestaan 2-11-1836
Carper, Schelte, geb. 8-6-1817, naar FO op 21 aug. 1820
verzoekt via moeder Trijntje Jans om ontslag 26-9-1836
Dijkstra, Klaas Pieters, geb. 23-3-1788, op 21 aug. 1820 later vrij boer
Dijkstra, Fietje (Josje), geb. 15-10-1805 21 aug. 1820
Dijkstra, Westelina Lena, geb. 16-5-1810 21 aug. 1820
Dijkstra, Dieuwke, geb. 10-7-1816 21 aug. 1820

Dijkstra, Dirk, geb. 10-7-1816 21 aug. 1820
Dijkstra, Pieter, geb. 6-5-1820 21 aug. 1820
Dijkstra, Gerben, geb. 7-11-1783 8 nov. 1833
voerman F. de Vries brengt hem. Ondanks bezwaren van de PC wordt hij toch opgestuurd. Hij moet zich hebben misdragen tijdens verlof (dronkenschap) om familie te bezoeken, 16-8-1834
Dijkstra, Harmen G. 25-10-1837
Fèbre, Dirk le 16-4-1832 ontslagen
Heltes, Johannes naar FO in 1820
Holwerda, Baukje Alberts, geb. 15-12-1789 9 okt. 1835
Karper, Trijntje Jans, geb. 31-12-1780 (wed. K/Carper) 21 aug. 1820
verzoekt op 26-9-1836 om ontslag met haar zoon, wordt niet toegestaan omdat zij en haar zoon zich niet kunnen onderhouden bij terugkeer (dus dan weer onderstand armvoogden!)
Kiestra, Klaaske Egberts, 4-6-1780 21 aug. 1820
Leiker, Johannes, geb. 22-9-1794 5 juni 1837
Zoon van Jan Leiker en Maria Beek, vraagt op speciaal formulier om te worden opgezonden 12-10-1836
Minnen, Engel Eebes van, geb. 2-1-1800 3 mrt. 1832
Op 2-2-1832 wordt hij geschikt verklaard van lijf en leden, hij is gedeserteerd uit FO en belandde op Klein Midhuizen onder Ee, onderhouden door armvoogdij Dokkum, + 4-12-1832 Midhuizen
Onderdenboom, Antje, geb. 25-8-1816 20 nov. 1837
wordt op haar verzoek (dd 29-8-1837) opgezonden naar FO
Ruth, Pietje, wordt in onderstand opgenomen in Dokkum, vanuit Sint Anna20-5-1835, oud 62 (29-6-1835) en kwam voor 3 jaar uit Weeshuis, opgedragen aan Subcommissie voor plaatsing in koloniën, vooreerst nog niet wegens “physieke omstandigheden”, 21-9-1835, zij gaat niet want is momenteel voordeliger in Dokkum, pas op 2-11-1835 mag ze worden opgezonden, als ze wil
Schouman, Doeke, geb. 25-10-1806 21 aug. 1820
is gedeserteerd 2 september 1822
Schouman, Harmen, geb. 25-5-1828 5 jan. 1835
kind van Geeske Schouman kan open plaats innemen, 8-9-1834
Tietsma, Tjietske Douwes, geb. 7-8-1805 21 aug. 1820
gedeserteerd voor 28-9-1828
Torenmans, Marcus, geb. 3-5-1806 20 aug. 1820
Hij moet voor 30-9-1829 zijn
Toornstra, Jacob, geb. 26-6-1824 7 jan. 1835
zoontje van Eelk Torenstra verzoekt naar kolonie te worden opgezonden, na verhoor gaat moeder akkoord op 15-9-1834, wordt eind 1840 overgeplaatst naar hoeve 1, wil worden ontslagen: afgewezen

Torenstra, Eke/Eelkje, geb. 6-11-1798 23 mrt. 1836
Eelkje is dv Klaas Toornstra en Wilhelmina Koens, zij verzoekt op 9-1-1835 om te worden opgezonden, krijgt 18-1-1836 toestemming, nog enige dagen wachten wegens kou, gaat op 27-2-1836 met voerman Johannes Schelwald, "door ziekelijke omstandigheden" gaat het niet door 25-2-1836, dus 21 maart 1836 met voerman Goffe Viersen, wenst te worden ontslagen maar afgewezen, 19-6-1837, heeft een gegronde klacht en wordt naar hoeve no 2 overgeplaatst 7-4-1840, verzoekt om ontslag eind 1840: afgewezen,

Witsiers, Jan Jeltes, geb. 27-11-1810 31 aug. 1823
Jelte Jan Witziers, schoolonderwijzer, is niet meer bestedeling op 21-8-1833 en op 26-8-1833 wordt hij ontslagen uit FO, op 7-10-1833 blijkt hij ondermeester in de kolonie te Veenhuizen en vraagt hij zijn geboortbewijs op bij armvoogden

Veer, Hendrik van der, geb. 18-2-1815 25 dec. 1827
Is echter ziekelijk en ongeschikt voor de kolonie, moet terug worden genomen (2-9-1828).

Vries, Dirk Simons de, geb. 14-12-1823 20 nov. 1837
zegt 28-6-1838 mishandeld te zijn door pleegmoeder in FO, komt op 26-7-1838 ter vergadering, is zonder toestemming uit kolonie vertrokken, zal worden gemeld, hij blijkt niet vanwege mishandeling door (pleeg)moeder uit FO vertrokken maar om zijn broers te kunnen bezoeken. Verlaat FO heimelijk op 31-7-1838

Werff, Antje Jans van der, zij moet volgens bericht van de provincie voor 10-10-1828 worden opgezonden

Witziers, Antje 30-6-1825
verzoekt om ontslag uit FO feb. 1836, wordt 28-3-1836 ontslagen

Ytsma, Maaike Annes, geb. 8-6-1808 3 mrt. 1832
"T. Streinkhof is overleden op 18-5-1840 in FO, eigentlijk genaamd Maaike Annes Ytsma"

Zandbergen, Sjoukje, geb. 20-9-1819 8 april 1829

HESSEL DE WALLE SCHRIJFT:

Ik heb nu zo'n 60 mensen directe toegang verschaft tot de database van het boek **Friezen uit vroeger eeuwen**. Voor de duidelijkheid: alle kopers van het boek verschaf ik deze toegang. Toegang gebeurt op basis van het IP adres. Ieders IP-adres is hoe dan ook altijd te zien en te registreren bij elk bezoek aan elke website. Ik gebruik het alleen als toegangssleutel.Voor iedereen toegankelijk: http://www.walmar.nl/inscripties.asp
alleen toegankelijk is voor de bezitters van het boek via IP-adres:
http://www.walmar.nl/inscrzonder.asp

RELIWIKI

Roel van Tatenhove ([redacted]

Nederland heeft een rijk bezit aan cultureel erfgoed. In elk dorp staat wel een kerk in het centrum of een mooie oude boerderij aan de rand. Als organisatie met waardering voor het erfgoed streeft u er ook naar om dit zoveel mogelijk bekend te stellen en te behouden voor komende generaties.
Om aandacht te geven aan het religieus erfgoed, stond in 2008 het religieus erfgoed centraal. 2008 Jaar van het Religieus Erfgoed had als doel om de belangstelling voor en de kennis van het religieus erfgoed in Nederland te vergroten. Alleen zo kan een duurzame toekomst voor het religieus erfgoed binnen onze dynamische samenleving worden bevorderd. In dat jaar is ook www.reliwiki.nl gelanceerd.
Reliwiki is de Nederlandse database met religieuze gebouwen zoals kerken, kloosters, moskeeën, synagogen en tempels. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en het Nationaal Restauratiefonds hebben de site in 2009 overgenomen. Op dit moment zijn er al meer dan 450 gebruikers spontaan actief die de site elke dag bijwerken en nieuwe informatie en foto's uploaden. Per maand heeft de site nu ruim 26.000 bezoekers. Reliwiki hoopt zo kennis over religieus erfgoed te delen en de waardering hiervoor te vergroten. Iedereen kan op Reliwiki informatie toevoegen of bewerken, het is namelijk gebaseerd op het wikipedia-principe.
We willen graag een zo compleet mogelijke database zijn. Over vele gebouwen is al veel bekend, maar van anderen soms alleen maar het adres. Omdat we denken dat uw organisatie en leden kennis hebben over verschillende religieuze gebouwen willen we u vragen die informatie met ons en vele anderen die religieus erfgoed een warm hart toedragen, te delen. U kunt dit makkelijk doen door de betreffende reliwiki-pagina erbij te zoeken en de informatie toe te voegen. Dit kan door op het tabblad 'bewerken' te klikken. We hopen dat veel van uw leden met plezier data aan de site zullen toevoegen. Het is een leuk avontuur.
Samen met zoveel andere gebruikers van de website zijn we benieuwd naar uw bijdrage tot de kennis van kerkgebouwen in Nederland!

TOL AAN GERBEN ALLES VERLAAT

Anton Musquetier (http://altijdstrijdvaardig.nl)

Onderstaande personen worden vermeld op de staat, aanduidende alle zoodanige Huizen en Landen, gelegen ten Noorden van de Trekvaart van Dockum naar Stroobos onder Gerkesklooster, voor welker eigenaars of gebruikers vroeger de gelegenheid bestond, den tol aan den Gerben Alles Verlaat (1) mis te rijden; met vermelding van Beroep, Plaats, Kadastrale Sectie en Nummer, alsmede de namen van de tegenwoordige bezitters. (2)
De situatie volgens Schotanus 1718, bij de pijl het verlaat + de tol

JAAR >>>1873<<<

Alberda van Ekenstein Florentina Johanna echtgenote van Savornin Lohman de Jhr. Mr. M. A.
Andrea D. H.---- Eskes Petronella Maria vrouw van
Andreae D. H. x Eskes Petronella Maria
Auwema H. L.---- Snip Gepke Hessels de weduwe

198

Beerda Eelkje Julles weduwe van Postma H. B.
Berghuis Sebold
Berghuis Sijbalt
Berghuis Sijbalt en kinderen
Boer de Douwe Jans
Boersma Geert Kornelis
Boersma Jan Taekes
Boersma Kornelis L. de weduwe
Bolhuis Klaas Willems
Bolhuis Klaas Willems de weduwe en kinderen
Boonstra Anne Harrits
Boonstra Harrit Fokkes
Bootes Beitske Meines vrouw van Luimstra S. M. haar erven
Bosma Hendrik Klazes
Bosma Pieter Bokes
Bosman Hendrik Klazes
Bosman Johannes Klazes
Brandsma Kornelis Alderts
Broers Johannes
Bruggen van Heiltje Alberts weduwe van Buma P. H.
Buma P. H.---- Bruggen van Heiltje Alberts weduwe van
Buning Johannes
Couperus Joukjen Gerardus
Dijkstra Jurjen Hendriks
Dijkstra Michiel Ytzens
Eskes Petronella Maria vrouw van Andrea D. H.
Feringa Hielke
Groeneveld Jelle Popkes
Haan de Gerrit Harmens
Haersma de With van Cornelis Martinus
Haersma de With van Cornelis Martinus de weduwe
Haersma van Cornelis Martinus
Haersma van Cornelis Martinus
Havinga J. x Ploeg Antje Jans
Havinga Jacob---- Ploeg Antje Jans de vrouw van
Heeringa Wiebrigje Siebes
Hoekstra H. H.---- Oosterhof Antje Jans weduwe van
Hoekstra Pieter Nannes
Hoogstraten Marten Reinders
IJtsma Taeke Hendriks
Jong de Pier
Kalsbeek Marten Jelles

Kalsbeek Marten Jelles
Kamminga Wiebe Klazes
Kloosterman Bindert Jacobs
Kloosterman Jan Annes
Kloosterman Sapke Reinders weduwe van Leest van der G. I.
Komrie Franke Durks
Kooi Popke Drieuwes
Koop Auke Wijbes
Krijthe Eelke en vrouw
Kuiper Jitske Durks vrouw van Sijtsma G. R.
Kuipers Leendert Durks
Kuipers Sijtske Durks vrouw van Reitsma G. W.
Leest van der G. I.---- Kloosterman Sapke Reinders weduwe van
Leij van der Nieske Lubbes de weduwe Vries de S. J.
Luimstra S. M. de erven
Meerstra Anna Wietzes en kinderen
Meerstra P. W.---- Hulshoff Dieuwke Rinderts weduwe van
Meij van der Frederik Johannes
Nicolai Luitzen en vrouw
Oosterhof Antje Jans weduwe van Hoekstra H. H.
Oosterhoff Oebele Jans
Pel Hermanus Jans
Pel Jan Eits
Pel Jan Eits de weduwe en kinderen
Pel Jan Mients
Pel Meint Jans
Penninga Hendrik Eits
Ploeg Antje Jans de vrouw van Havinga Jacob
Ploeg Antje Jans de vrouw van Havinga Jacob
Ploeg Antje Jans vrouw van Havinga J.
Ploeg P. S. x Taeken van Tjemken Taekes vrouw van
Ploeg Pieter Jans
Postma H. B.---- Beerda Eelkje Julles weduwe van
Postma Wietze Bartels
Postma Wijtze Bartels
Postmus Aukje Johan Christiaan
Reeling Coenraad
Reitsma G. W.---- Kuipers Sijtske Durks vrouw van
Rintjes Baukje de weduwe van Schuttinga G. R.
Savornin Lohman de Jhr. Mr. M. A.---- Alberda van Ekenstein Florentina
Johanna
echtgenote van

Schuitema Sijtske Oeges weduwe van Wal van der F. L.
Schuttinga G. R.---- Rintjes Baukje de weduwe
Schuttinga Geert Rienks
Schuttinga Geerts
Sijtsma Ate Pieters
Sijtsma G. R.
Sijtsma G. W. ---- Sikkens Trijntje Sikkes vrouw van
Sijtsma Geert Rienks
Sijtsma Hiltje Pieters vrouw van Sikkema S. A.
Sijtsma W. G. x Sikkens Trijntje Sikkes
Sikkema Feike Renzes
Sikkema S. A. x Sijtsma Hiltje Pieters
Sikkens Sikke Abels zijn weduwe en de kinderen
Sikkens Trijntje Sikkes vrouw van Sijtsma G. W.
Snip Gepke Hessels de weduwe van Auwema H. L.
Stuiveling Johanna Pieters vrouw van Vries de M.
Taeken van Tjemken Taekes vrouw van Ploeg P. S.
Terpstra IJme Jacobs
Top Willem Hendriks
Veenstra Baukje weduwe van Zuidema W. P.
Veenstra Gerrit Gerrits
Veer van der Jouke Ates
Venema Ningo en vrouw
Vries de Geeltje Simons
Vries de M. x Stuiveling Johanna Pieters
Vries de Marten Reinders
Vries de S. J.---- Leij van der Nieske Lubbes de weduwe
Vries de Simon Jans
Wal v.d. Abel Sijbes en vrouw
Wal van der Abele Siebes
Wal van der Abele Sijbes en vrouw
Wal van der F. L.---- Schuitema Sijtske Oeges weduwe van
Wal van der Geert Rienks
Wal van der Jan Tjerks
Wal van der Lammert Siebes
Wal van der Pieter Sijzes
Wal van der Rinske Lammerts
Wal van der Sijtze Lammerts
Wal van der Tjerk Lammerts
Wal van der Tjerk Siebes de weduwe en kinderen
Wal van der Wiebrigje Siebes
Weg van der Meindert Alberts,

Ytsma Taeke Hendriks
Zijlstra Simon Rochus
Zuidema Jan Popkes
Zuidema W. P.---- Veenstra Baukje de weduwe
Zuidema Willem Popkes
Zuidema Willem Popkes de erven

http://altijdstrijdvaardig.nl: Index van het Provinciaal Bestuurlijk Archief van Friesland met 165.157 familienamen, ook uit andere Provincies, En ca. 85.071 foto' s van kerkarchieven.

Noten:
1. Fryske Plaknammen 10, 1957, bl. 37: "Ûnder de fallaten, sawol de âlde as de nije, komme ek gauris persoansnammen foar, bgl. it Gerben Allesferlaat, ek Jan Oomsfallaat neamd, to Gerkeskleaster..."
Encyclopedie van Friesland, 1958, bl. 314: "Vaste brug over de Dokkumer-Stroobosser Trekvaart in de weg Stroobos-Blauwverlaat. Tot na 1800 scheepvaartsluis". Zie ook aldaar het lemma: Kolonelsdiep
2. In deze lijst worden alleen de namen weergegeven, voor verdere gegevens kunt u terecht op de genoemde website van Anton Musquetier.

HIER NOG STUKJE OVER MENTE HOLWERDA
(we komen maandag bijeen om te beslissen wat we met zijn archief doen)

202

DOKKUMER NAAM op GRAFSTEEN in INDIA

Bauke van der Pol ([redacted]

Ik stuur u hierbij een foto van een prachtige grafsteen zoals ik die vorig jaar in Pulicat (India) vond op een Nederlandse begraafplaats.
Het is een steen met de wapens van Leembruggen en van Nicolaas Tadama, afkomstig uit Dokkum.

(Mogelijk houdt Van der Pol eind dit jaar een lezing te Dokkum over de (Friezen in de) VOC. Hij is bezig met een boek over dit onderwerp)